

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasabos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitlér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Kedd, június 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vessércikk: A nemezis.
- A polgármesterek kongresszusa.
- Az aradvidéki iparegyesület közgyűlése.
- A temetés hiánai.
- A polgári iskola zászlószentelője.
- Eltűnt miniszteri titkár.
- Szelle kasszáit feltörték.
- Pofon a zárdában.
- Az Ugron-Rimler-ügy.
- Két beszámoló a megyében.
- Meggyilkolt könyöradomány-gyűjtő.
- Sikkasztó néppárti lapszerkesztő.
- Párbaj az oltár előtt.
- Az arad-hegyvidéki turista-egyesület közgyűlése.
- Emberöléssel vádolt orvosok.
- Tarca: A kutya. Irta: Edmond Char.
- Csarnok: A Lassú Pál házassága. Irta: Nőgrádi László.

A nemezis.

Arad, június 24.

A közvélemény boncolásztalán egy aradi ügyvéd fekszik kiterítve.

Szelle József, a csődbe került aradi fiskális ügyét tárgyalják pár nap óta a helyi társadalom minden rétegében, és bármennyire szomorú is magában véve az olyan esemény, mely egy ember vagyoni bomlásával kapcsolatos, ezuttal mégis egybehangzóan a nemezis kezét látják működni városszerte a Szelle József szomorú sorsában.

Köteteket lehetne írni az aradi ügyvédi kar e, lelketlenségeiben megrokkant

tagjáról. Rémmesékbe illő epizódok füszerzik azokat a kalandokat, melyeken keresztülmentek azok a szerencsétlenek, kik balsorsuktól üzve, valamely kétségbeesett órában összeköttetésbe jutottak vele. Égető tűz volt ő ebben a városban, aki fekete üszköt hagyott a lába nyomában, pusztulást, megsemmisülést ott, ahova mások homlokuk verejtékével, de anyagi erő híjával, életet szerettek volna teremteni.

Szelle József csődtömegében közel hatszázezer koronára rugó, többé kevésbé behajtható váltótartozásokra bukkant a tömeggondnok. A világért se méltóztassanak azonban annyi jó véleménnyel lenni Szelléről, hogy e váltókat a csődtömeg gazdagítására szánta s önként bocsátotta a tömeggondnok rendelkezésére. Nem. Csafintással, ügyes fiskális-fogással kellett az élelmes tömeggondnoknak alkalmat találni, hogy Szelle József hitelezői valamiképp hozzájuthassanak e csinos kis összeghez.

De hát ez nem a mi dolgunk. Örüljenek rajta a hitelezők. Bennünket az ügy erkölcsi oldala érdekel csupán, ha ugyan beleillik valamiképp ez a jelző a mai nap szomorú aktualitásába.

Közel hatszázezer korona értékű váltókat őrizett Szelle ezidő szerint wertheim-szekrényében. E váltók alatt olyan emberek nevei olvashatók, kik, úgy szólván, végső menedéket kerestek a pénzes fiskálisnál, s mint a fuldoklók, az utolsó szalmaszálba kapaszkodva, nem gondol-

ták meg, hogy a pillanatnyi segítség után rohamosan következik a halál, a megfulás.

Es ez a dolog nyílt titok volt Aradon régóta. Tudta mindenki, még a tekintetes ügyvédi kamara is.

És ennek a magas színvonalon álló erkölcsi testületnek, — mondjuk ki nyíltan — nem volt elegendő bátorsága hozzá, hogy rátegye kezét egy tagjára, ki évek hosszú sora óta a legbotrányosabb üzelmek előidézője volt; nem volt elegendő energiája galléron ragadni azt, ki kompromittálta hosszú időn keresztül az egész ügyvédi kart.

Befejezett események mellett állván, nem akarunk utólagosan megvádolni senkit, amint hogy nem a rosszindulat szól belőlünk a szőnyegen forgó ügy szomorú hőseivel szemben sem. Hiszen vannak egyesek az emberek milliói között, kik elkövetik a rosszat anélkül, hogy fogalmuk lenne a jóról.

Akinek lelkiállaga a gonoszság iránt fogékony, annak hiába prédikál erényről a pap, mert nem érti meg, és a tisztességet tartja lelkifogyatkozásnak. A morál ezen invalidusaival szemben a szánakozásnak van helye, amint hogy elszorul a szivünk az elmebetegek láttára.

Hanem azért a társadalom rendje mégis azt kívánja, hogy biztos helyen őrizzék a közveszélyes elmebetegeket.

* * *

Az Aradi Közlöny újévtől kezdve minden előfizetőjét bebiztosította haláleset ellen. És pedig halál esetére 3000 koronára, rokkantság esetére szintén 3000 koronára.

TARCA.

A kutya.

Irta: Edmond Char.

Gyönyörű idő volt, s először tettem új szalmakalapot fejemre. Büszkén sétáltam az utcákon s gyönyörködve néztem a velem szemközt jövő hölgyeket.

Egyszer azt vettem észre, hogy valami vadaér a lábamhoz, a nedvességet éreztem a kezemen.

Odanézek: egy gyönyörű kutya volt. Nem vagyok valami nagy barátja a kutyáknak, de ez olyan gyönyörű állat volt, hogy önkéntelenül is megálltam és megcírogattam. Mikor tovább mentem, a kutya utánam jött.

— Elég volt a barátságából, menj a gazdádhoz.

A kutya okos szemével rám nézett s a farkát csóválta, de nem ment tovább, hanem jött utánam.

Megszántam, — bár nem vagyok az állatvédő egyesület tagja, — s így szóltam hozzá:

— Szegény barátom, hát elveszett a gazdád? ... De hát én mit csináljak veled? Ha-

za nem vihetlek? Fordulj máshoz, akinek a lakásában a te számodra is van hely ...

Tovább mentem, s meg voltam róla győződve, hogy ez a kutya megéretett.

Egy kis idő múlva visszanézek, — a kutya jön utánam! Hát mit tehettem volna, — engedtem, hogy jöjjön.

Egyszer csak, — mintha az isteni gondviselés hívta volna fe! figyelmemet rá — egy sárga plakátot láttam egy hirdelési oszlopon. Odamentem és elolvastam.

Egy kutya, a mely Désiré névre hallgat, elveszett a Haussmann boulevardon. A becsületes megtaláló jutalmat kap, ha visszaviszi a kutyát gazdájához, Ducrocnéhoz. St. Germain boulevard 122.

Megróbáltam, hogy a kutya hallgat-e a Désiré névre. Alig hogy e szót kiejtettem, ráugrált és vidáman csaholt.

Kétségtelen, hogy az a kutya Ducrocné-é. Azonnal elindultam vele St. Germain boulevard felé.

Mikor becsöngettem Ducrocné lakásába, a szobaleány felsikoltott a kutya láttára.

— Désiré! Istenem! Asszonyom! Asszonyom! Désiré előkerült.

Bevezettek a szalonba. Ducrocné, egy öreg asszonyság, mosolyogva fogadott:

— Mily nagy hálával tartozom önnek, uram, hogy hazahozta a kutyámat!

— O szót sem érdemel ...

— Ha tudná, mennyire szerettem ezt a kutyát ... Természetes, hogy az illető jutalmát megkapja ...

— O kérem, kérem ...

— Jutalmat ígértem s meg is tartom az ígéretem!

— Kérem, ne beszéljünk erről ...

— Nem, a jutalmat meg kell kapnia.

— De ha nem fogadom el? ...

— Ön igazán udvarias ember ... Nem erőszakoskodom tehát. De megengedi, itt tartom reggelire ...

— Lehetetlen! ... Különbén erre nem is voltam elkészülve ...

— Tehát holnap?

— Legyen!

— Megvallom uram, hogy így én is jobb szeretem, — legalább majd méltóan fogadom önt ...

Másnap reggel elmentem Ducrocnéhoz. Nagyon kellemes meglepetés várt reám. Az ebédlőben már ott ült az asztal mellett, két szép virág váza között egy bájos fiatal leány.

— A leányom — szól Ducrocné.

Az aradvidéki iparegyesület alakuló közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

A külföldi ipar térfoglalásának apasztására, a helyi és közvetve a hazai ipar támogatására megalakult nálunk vasárnap délelőtt az „Aradvidéki ipartestület.” Az érdekelt kereskedők, iparosok és az erkölcsi támogatásra hivatottak nagyszámban jelentek meg a városháza kistermében megtartott közgyűlésre, melynek lefolyásáról tudósításunk a következőkben számol be.

Nesnera Aladár, mint a szervező bizottság elnöke, üdvözlő a nagyszámban megjelenteket és indítványozza, hogy egy három tagu bizottság hívja meg a főispánt az ülésre. A bizottság tagjainak ajánlja *Kristyóry Jánost, Berán Antalt és Reinhart Gyulát.*

A bizottság pár perc múlva visszatért *Urban Iván* főispánnal, ki éljenzés közepette foglalta el az elnöki széket, körülette helyet foglaltak: *Salac Gyula* polgármester, *Dálnoky Nagy Lajos* alispán, *Institoris Kálmán, Vásárhelyi László, Nesnera Aladár, Kristyóry János* és *Edvi-Ilés László.*

A főispán a következő lendületes szavakkal nyitja meg az ülést:

Tiszteit uraim! „Egyesülésben az erő, erőben a boldogság; azért egyesüljünk, hogy erősek és boldogok legyünk.” A legnagyobb magyarnak, halhatatlan emlékü gróf Széchenyi Istvánnak ezen lelkesítő szavai tolnak önkéntelenül ajkaimra, midőn e teremben körültekintve, Arad társadalma minden osztályának legkiválóbbjait látom együtt. — S önkéntelenül e kérdés merül fel előttem — vajjon mi hozott ide öseze minket?

Azon szükség felismerése, hogy egyesülnünk kell, ha az élet küzdelemben helyünket megállni s boldogulni akarunk mert különben beteljesednek a költő ama szavai „mint oldott kéve, széthull nemzetünk.” Sajnos, de igaz, hogy társadalmunk ma még széthuz, ahány osztály, annyi felé megy mindegyik, saját útját követve, egymással nem törődve, sőt attól sem riadva vissza, hogy egyik a másik megrontása árán vivja ki saját érvényesülését.

Termelő és fogyasztó, kereskedő és gazda, iparos és hivatalnok nem egymás mellett, egymást támogatva, vállvetve, hanem egymás ellen törve igyekeznek érdeke-

A reggeli alatt a két hölgy vetélkedett abban, hogy minél jobban mulattasson.

A reggeli után feltűnt, hogy a fiatal leány most sem kel föl, valamint akkor sem állott föl, mikor bemutattak bennünket egymásnak. Mikor elbucsztam, meg kellett ígérnem, hogy egy hét múlva megint meglátogatom a Ducroc családot.

Mikor leértem a lépcsőn, a házmesterné kijött a páholyából s megszólított:

— Az öregasszonytól jön?

— Micsoda öreg asszonytól?

— Ducrocnetől.

— Maga úgy látszik, nem nagyon tiszteli a lakókat.

— Az ön érdekében szólitom meg önt...

A kutyáját megtalálhatta önnel s most a nyakába akarja varrni a leányát.

— Nem értem miért akarná a nyakamba varrni.

— Azért mert sánta.

— Sánta?

— Nem tud tudadni a leányán. Betanították a kutyájukat, hogy elkoszáljon hazulról... Ha valami közönséges ember hozza haza, valami kis jutalmat adnak neki; ha pedig valami előkelő fiatal ember, akkor meghívják reggelire, ebédre s a kis hölgyecske azonnal hozzálát, hogy meghódítsa... Csakhogy eddig még nem sikerült neki... Persze, mert falába van!

keiket — gyakran a legkimételetlenebb fegyverzettel harcolva — biztosítani.

Hogy ez nem jól van így, és ezen segíteni kell — azt tudtuk, azt éreztük mindnyáján.

Ugyanazért őszinte öröm töltötte el szívemet, midőn értesülést nyertem azon mozgalmáról, mely városunkban legközelebb megindult és mely a társadalom széthuzó elemeinek egyesítését, — a termelőknek a fogyasztókkal megismertetését, — a küzdeleket netán fenforgó érdekellentét kiegyenlítését, — a hazai és helyi ipar iránti érdeklődés felkeltését és annak hathatós támogatását, nem különben iparunk színvonalának emelését és ezáltal a külföldi, — fejlődőtebb — iparral szemben versenyképessé tételét, végül a munkások helyzetének javítását írta zászlójára.

Lobogtassuk tehát a zászlót magasan, sorakozzunk alája minél számosabban, mert minél többen leszünk, annál biztosabban fogjuk elérni az „Aradvidéki iparegyesület” megalakításával elérni kívánt nemes célt, mely cél elérésére törekedni és a siker biztosítására legjobb tehetségünk és egész erőnkkel sikra szállni, minden igaz magyarnak hazafias szent kötelessége.

Azon erős hittel szívemben, hogy fennen lángol még minden magyar ember lelkében a hazafias kötelességérzés — s így a siker ei nem maradhat, a mai gyűlést ezennel megnyitottnak nyilvánítom.

Nesnera Aladár ismertette ezután a megalakítandó egyesület célját, az ipari élet fejlesztésére irányuló törekvést. Az előadó számok fejtegetéseit lelkesen megéltjezték.

Müller Károly jelentkezett elsőnek, kifogásokat hozott fel a szervezkedés ellen és sehogysem látja sem a felhívásban, sem az alapszabály-tervezetben a gyakorlati hasznot, sem a módokat annak elérésére. De különben is van nekünk három egyesületünk, mely ezeket az érdekeket védi: az ipartestület, a kereskedelmi és iparkamara és a gazdasági egyesület. Ha a három egyesület karöltve vállalja magára ezt a célt, úgy többre mehetünk. Így némi aggálya van az eszme iránt, bár megakadályozni nem akarja.

Barabás Béla meglehetősen epés hangon kel ki az alakítandó egyesület ellen. Szerinte azokat látja csak itt, akiken segíteni kellene, de nem a segítőköt, kik úgy látszik közönnyel viseltetnek az eszme iránt. Ellenzi az egyesület megalakulását, annál is inkább, mert megvan győződve, hogy azt a célt, melyet ez az egyesület kitűzött maga elé, elérni nem fogja soha.

Urban Iván főispán a közgyűlés zajos tevékenységében közben felvilágosította Barabás tévedéseit és kijelentette, hogy ő ugyanis, mint főispán, ugyanis mint e megye polgára, a legnagyobb örömmel és egyszerűséggel karolja fel az eszmét és meg van győződve, ha mindannyian ezt a célt fogják szem előtt tartani, az ipar óriási lendületet fog nyerni.

Salac Gyula kir. tanácsos polgármester csatlakozik a főispán által elmondottakhoz s igéri, hogy minden lehető el fog követni a sikeres cél érdekében. Ha esetl. g nem érnék célt ez újabb vállalkozással, — ugymond — legalább nem érhet bennünket az a szemrehányás, hogy ezt meg nem kíséreltük.

Dálnoky Nagy Lajos alispán lelkesítő szavakkal üdvözlő az egyesületet és legjobb reményt táplál az iránt, hogy ez az ügy diadalt fog aratni.

Kristyóry János a kereskedelmi és iparkamara nevében kijelenti a megalakuláshoz való hozzájárulását.

Vásárhelyi László kijelentette, hogy a legnagyobb örömmel és a cél iránti bizalommal lépett az egyesületbe és nemcsak a maga ré-

széről, de az aradmegyei gazdasági egyesület részéről is megígérte a támogatást.

A megalakulás mellett szóltak még *Bing Vilmos, Berán Antal, Varga József, Forgács József és Kiss Ferenc.*

Azután az elnök főispán az egyesületet megalakultnak jelentette ki, amit a közgyűlés hosszasan tartó éljenzéssel vett tudomásul.

Ezután letárgyaita a közgyűlés az alapszabály tervezetét, melyet egész terjedelmében elfogadott.

Megalakították végül a végrehajtó-bizottságot, melynek elnöke lett *Nesnera Aladár*, tagjai pedig: *Abrai Lajos, Assael József, Bing Vilmos, Berán Antal, Borbély Imre, Böhm Adolf, dr. Bácskay Béla, Csák Czirják, ifj. Ceiler István, Deutsch Bernát, Domány József, Edvi-Ilés László, Fényes Dezső, Forgács József, Glück József, Gebhart István, Heinrich Sándor, Hegedüs László, Halász Jenő, Institoris Kálmán, Inokai Tóth Lajos, Kristyóry János, dr. Keresztes Gyula, ifj. Kincig János, Klein Ignác, Kohn József, Kemény Ferenc, Koncz Gyula, Leopold Zsigmond, Lendvay Sándor, Lustig Andor, Marschall Lajos dr., ifj. Neuman Adolf, Nikolits Péter, Ottenberg Tivadar, Probst Mihály, Pankov Viktor, Reinhart Kálmán, Reicher Ferenc, Rozmanith Albert, Ring Géza, Róna Sándor, Rosenberg N. Ferenc, Sebesy Ferenc, Steiner József, Schäffer Henrik, Steigerwald Alajos, Stengl Andor, Szalay Károly, Tedeschi Viktor, Varjassy Árpád, Varjassy Lajos, Weisz Sándor, Weil Alajos, Weiszberger Lipót.*

TÁVIRATOK.

Vilmos császár cáfol.

Hamburg, június 24. A „Hamburger Correspondent” felhatalmazást kapott arra a kijelentésre, hogy egyes lapoknak Vilmos császár és Ballin vezérigazgató között állítólag folyt beszélgetésről szóló jelentése alaptalan. Valótlan az is, hogy a császár említést tett Ballin vallásáról.

Egy konzul szerencsétlensége.

New-York, június 24. Hay Adalbert, az Egyesült-Államok volt pretóriai konzulja, Hay külügyminiszter fia, Newhavenben (Connecticut) leesett egy szálló ablakából és szörnyet halt. Hay egy volt iskolatársával töltötte az estét, azután az ablaknál szivarozgatott, miközben valószínűleg elvesztette az egyensúlyt és lebukott.

A polgármesterek kongresszusa.

(A magyarországi polgármesterek Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

Magyarország törvényhatósági joggal felruházott városainak polgármesterei ez idén Aradon gyűltek össze értekezletre. Tizennyolc magyar város polgármesterét, avagy ezeknek helyetteseit látja vendégül két napon keresztül Arad közönsége, akit ez az előkelő testület Győr város után a másodiknak avval tisztelt meg, hogy ide jött el ez évi kongresszusát megtartani.

A kérdések, melyekről az értekezleten tárgyaltak, nemcsak közérdekek, hanem egyuttal első rendű fontossággal is bírnak, amennyiben a városok virágzásának, fejlődésének és egyszóval egész lételének legvitálisabb részeit képezik. Ilyenek első sorban azok a sérelmek, amelyeknek a kormányhatóságok részéről legérzékenyebben és legsűrűbben ki vannak téve a városok. Sok fontos kijelentést hallottunk az értekezleten az egész kormányhatóság az egyes miniszteriumok eljárásai, rendeletei és elvei ellen, sok olyan sérelmet soroltak fel a városok képviselői, amelyek képesek külsőleg úgy feltüntetni a kormányzó hatóság eljárását, mintha az egyenesen a városok prosperálása

és fennállása ellen munkálkodnék. És bár a városok helyzete e felsőbb központtal szemben talán még alárendeltebb, mint a mennyire azt a felsorolt sérelmek mutatják, az értekezlet mégis kifejezetten ab ovo elzárkózott az olyan tendenciáktól, amelyek képesek volnának a polgármesterek kongresszusát az államhatalom ellen állást foglalónak, ellenzékinek feltüntetni. Ennek dokumentálása céljából is indítványozta a kongresszusnak Zechmeister Károly kir. tanácsos győri polgármester, hogy teljes számban tisztelegjenek az értekezlet tagjai Urbán Iván főispánál, mint a kormányhatóság képviselőjénél.

Egy teljes napot vett igénybe az a csendes, higgadt menetű tárgyalás, a melynek kedvéért a tizenhét város vezetője Aradra jött s a melynek lefolyásáról tudósítók az alábbiakban számol be:

Előkelő testületet látott vendégeül ma Arad város közönsége. A vendégeknek, a magyar törvényhatósági városok polgármestereinek egy része a vasárnapi nap folyamán, egy része pedig ma érkezett meg Aradra. Az egyes városoknak mai napra esett közgyűlése folytán néhányan a testület tagjai közül a kongresszusra el nem jöhettek s így a résztvevők névsora az előre bejelentett listától eltért. Az értekezleten a következők vettek részt:

Arad: Salac Gyula kir. tanácsos polgármester, Institoris Kálmán főjegyző.

Baja: Hegedüs Atadár dr. polgármester és Meskó László tanácsos.

Debrecen: Komlósi Komlóssy Arthur főjegyző.

Győr: Zechmeister Károly kir. tanácsos, polgármester.

Hód-Mező-Vásárhely: Juhász Mihály polgármester.

Kassa: Kozora Vince főjegyző.

Kolozsvár: Eszterházy László dr. főjegyző.

Komárom: Vásárhelyi Domokos dr. főügyész.

Kecskemét: Bagi László h. polgármester, főjegyző.

Maros-Vásárhely: Hofbauer Aurél tanácsos és Nagy Imre főjegyző.

Pécs: Neudrich Andor főjegyző.

Pancsova: Szabó János főjegyző.

Pozsony: Brolyl Tivadar polgármester.

Szeged: Tóth József dr. főjegyző.

Selmecbánya: Szitnyai József polgármester.

Sopron: Reichenhaller Béla főjegyző.

Szatmár-Németi: rogozi Pap Géza főjegyző.

Temesvár: Rózsa Imre főügyész.

Versec: Weiffert Károly főjegyző.

Reggel 9 órakor gyülekeztek a polgármesterek a városháza dísztermében, ahol Salac Gyula aradi polgármester üdvözölte őket, mint a város vendégeit a következő beszéddel:

— Kedves kartársaim, kedves barátaim! Arad város közönsége nevében a legnagyobb örömmel üdvözöllek titeket e város falai között. Szívesen látunk itt vendégül benneteket, akiket a kötelesség hozott e városba. Az a cél, amelynek érdekében itt összegyűltünk, a tárgy, amelyről tanácskozni fogunk, igen fontos reánk nézve is épen úgy, mint e haza valamennyi városára, fontos az egész országra. A megtiszteltetés szavaival fejezem ki köszönetemet nektek azért, hogy bennünket szerencsétlenné látogatástokkal és kívánom, hogy vállalkozásunk sikerrel járjon. Ismételtelen legyetek e város közönsége által üdvözölve.

A megnyitás.

Salac Gyula polgármester indítványára a tanácskozások vezetésére Zechmeister Károly kir. tanácsos, győri polgármestert kérte fel az értekezlet, ki elfoglalva az elnöki széket, megnyitotta a kongresszust, ezeket mondván:

— Mikor tavaly a kongresszus előmunkálatai megindultak, mindenki tisztában volt azal, hogy annak nem lesznek világra szóló eredményei. Egy pont van, amely körül az összes városok érdekei kell, hogy találkozzanak s ez: az ország érdekeinek keretein belül érvényre

juttatni saját érdekeinket. Ez a mi szerveztünk új, talán még nem is lesz meg működésének a kellő hatása, de idővel kétségtelenül erősödni fog az. Ez a szempont vezetett az ideai értekezlet összehívására s amikor megkérdeztem, hogy célszerű lesz-e az idén ismét összejönni. A polgármesterek egyhangú beleegyező nyilatkozatai folytán az értekezletet Aradra összehívtam.

Az a fontos kérdés, mely az értekezlet összehívását szükségessé teszi: a városok közös érdekeit egyformán irányítani mindenkor az országos érdekek keretén belül. Jogosak és indokoltak ezek a kielégítésre váró érdekek, melyek még az alkotmányosság visszaállítása óta el vannak hanyagolva. Így formuláztam meg feladatunkat, hogy utját vágjuk azon balga hitnek, mintha mi utját akarnók vágni az országos érdekeknek s hogy külön igényeket és érdekeket akarunk kierőszakolni.

Ezeket szükségesnek tartván elmondani, üdvözölvén a megjelenteket, az értekezletet megnyitja.

Zechmeister indítványozására elhatározta a közgyűlés, hogy a 13 vértanu szobrát megkoszruzza.

Annak igazolására, hogy az értekezletől távol áll az ellenzékieskedés, s a tisztelet és udvariasság követelményeit is szem előtt tartva elhatározta a kongresszus, hogy Urbán Iván főispánál, mint az államhatalom aradi képviselőjénél teljes számban tisztelegjenek. Az indítványt természetesen egyhangúlag elfogadták.

Miután a jegyzőkönyv vezetésére Lócs Rezső aljegyzőt felkérték, hozzáfogtak a tárgyaláshoz. Az első felszólaló volt Meskó László bajai tanácsos. Mielőtt a tulajdonképeni napirendre térne át az értekezlet, Meskó feljuttatja Bulyovszky József dr. nagyváradai polgármesternek a győri kongresszuson már előterjesztett azon indítványát, hogy annak a fontos és nagy munkának előkészítését, mely az értekezletre hárul, előbb adják ki egy szűkebb körű bizottságnak. Szükséges ez azért, hogy konkrét alakban ismertessék meg sérelmeiket az illetékes helyen, nehogy úgy járjanak, mint tavaly a kereskedelmi miniszterrel, aki a múlt évi értekezlet felterjesztéseit sem méltatta figyelemre.

A sérelmek.

Hofbauer Aurél tanácsos (Maros-Vásárhely) kezdi meg a tárgyalását az értekezlet legfontosabb tárgyának: a városok sérelmeinek. A győri kongresszus, ha nem is mentette ki, de felsorolta a legélethevőbb sérelmeket. S ha ezen elaborátum nem érte el a kívánt hatást, akkor a szűk körű bizottság még kevesebb eredményt fog elérni. A sérelmek előterjesztésénél ügyelnie kell arra, hogy azokat ne általánosságban, hanem egyenként, a legélethevőbb s a legaktuálisabb sérelmeket tárják elő.

Ezek közé tartozik az a nagy csapás, mely most van készülöben a városok finansziális élete ellen s ez a fogyasztási adójövedelmek rendezéséről szóló törvényjavaslat. Sérelmes ez első sorban azért, mert dacára annak, hogy az 1899. évi VI. törvénycikk 30 százalékos részesedést ad a városoknak, ezek mégis csak egy fix-összeget kapnak, ennek következménye az, hogy fogyasztási adót vetettek olyan adótárgyakra, mint a hus, bor, stb., s amelyek ennek a terhes adónak viselésére nem alkalmasak. Hogy a törvény ellen nagyobb akció nem indult, az onnan van, mert biztak abban, hogy hatálya a folyó éven túl terjedni nem fog. A jövő azonban mást mutat: még kilátás sincs arra, hogy a törvényt megszüntessék, sőt hatályát bizonytalan időre akarja az országgyűlés kiterjeszteni.

Attérve a közigazgatás államosítására, azt mondja szónok, hogy a kormány politikájának iránya az, miszerint az államosítást nem egyszerűen, hanem parciális reformokkal akarja keresztülvinni. A városok pénzügyi viszonyainak helyes alapokra való fektetését is részletekben kell a városoknak kivívniok. Ehhez azonban első lépés kell, hogy legyen az 1899. évi t.-cz. hatályának megszüntetése. Van még idő hangoztatni és követelni, hogy e káros törvény

legalább is ne bizonytalan időre, hanem legfeljebb 1—2 évre hosszabbítsák meg. Preszsiót kell gyakorolni a kormányra, hogy a városok finansziális ügyeivel tüzetesen foglalkozzék.

— Nekünk államosítás nem kell; — folytatta Hofbauer — ne hagyjuk elámitani magunkat azzal, hogy majd kielégítik igényeinket az államosításnál; orvosolják a sérelmeinket s ne parlamentirozzanak velünk annyit. Kérjük fel városaink országgyűlési képviselőit, hogy a törvényjavaslat tárgyalásánál szólaljanak fel a törvény hatályának tervezett meghosszabbítása ellen s tegyenek javaslatot a városok finansziális ügyeinek rendezése érdekében. Nem államosítás kell nekünk, azt követeljük csak, a mi bennünket megillet. Adjon az állam a városoknak önkormányzati célokra adójövedelmet s akkor a magyar városok is boldogulni fognak épügy, mint a németországi városok.

A tekintély érdekében.

Debrecen város h. polgármestere: Komlóssy Arthur főjegyző újabb sérelmet hoz fel. Az ellen kíván orvoslást, hogy a törvényhatósági városokat ne helyezték egy sorba a megyének rendezett tanácsu városaival és községével. Vörös fonalként húzódik végig a városok munkálkodásán a miniszterium azon eljárása, hogy a városokat egyre zavarják, zaklatják a megyéknek kiadott rendeletekkel. Ohajtandónak tartja, hogy a miniszteri rendelkezések tegyenek különbséget a megyék és a városok között, vagy legalább is megkülönböztetett törvényszakaszokban intézkedjenek a városokról. Nyomatékosan kell hangsúlyozni a városoknak azt, hogy régen érkezett már az az idő, melyben a városokat meg kell különböztetni a megyei községektől. Felszólalása értelmében határozati javaslatot nyújt be, mely a következőképen hangzik:

Mondja ki az értekezlet, miszerint ohajtja, hogy az eddigi rendszer, melynek alapján egy a törvényhozás, mint a mindenkori kormányok kiadott rendeleteiben és tett intézkedéseiben a vármegyét, a törvényhatósági joggal felruházott városokat, a rendezett tanácsu városokat, nagy- és kis-községeket egy kalap alá foglalták, miáltal temérdek félreértések, elmagyarázások és zavarok keletkeztek, — jövőre szüntessék be s a vármegyékre (rend. tan. városaik és községeikkel) külön, a th. joggal felruházott városokra nézve ismét külön törvények vagy legalább is egészen elkülönített törvényszakaszok alkottassanak. Az ily törvények tervezetének elkészítése s az idevonatkozó miniszteri rendeletek kibocsátása előtt, ne csupán a vármegyei főispánok és közigazgatási tekintélyek, hanem azon kormányzati joggal bíró városok adminisztrációjának tágas mezején gyakorlati tapasztalatokat szerzett tisztviselők és bizottsági tagok is hallgattassanak meg és ezeknek célszerű javaslatai fogadtassanak el.

Ezen irányzat értelmében való egyöntetű feliratoknak az országgyűlés képviselőházához és a magyar miniszterelnök urhoz intézését a városi törvényhatóságok sürgősen eszközöljék, sőt képviselőink külön-külön is felkérjék, hogy a törvényhatósági városok érdekében lépjenek fel s átáljában a fentebb kifejtett cél elérése és keresztülvitelére a közvélemény a sajtó útján is ébren tartassék.

Városok a miniszterelnök előtt.

Neudrich Andor, Pécs város főjegyzője egyetért abban Hofbauerrel, hogy először a legélethevőbb sérelmeket tárgyalják, mert bizonyos, hogy a ki sokat markol, keveset kap. De nincs Hofbauerrel a másik részre, az 1899. évi VI. törvénycikk megújítására vonatkozólag egy véleményen. Neki úgy látszik, elkerülte a figyelmét, hogy a képviselőház pénzügyi bizottságában a felhozott sérelmek egy része már orvoslást nyert. A törvénynek bizonytalan időre való kiterjesztése helyett az 1904. év, mint végső terminus lett megállapítva és miután kimondták, hogy az 1904. évre esedékes részesedést az 1905. évben kapják meg a városok,

az 1898. évi részesedés, a melyet a városok már elveszettek hittek, szintén meglesz. Ha ezt megkaptuk, akkor nem szabad olyan álláspontot helyezkednünk, hogy a javaslatot vegyük le a napirendről. — Fontosabb dolog az s ezzel a tavalyi kongresszus napirendje is foglalkozott, hogy az állami közigazgatás funkciói egyre nagyobb terheket rónak a városokra, úgy hogy azok a községi adóterheknek legalább egy negyedrészt képezik. A községek a községi adó emelésével segítenek ezen, de ez se mehet a végtelenségig. Az a méltányos, hogy a városok addig is, a míg az 1904. év végéig kilátásba helyezett anyagi rendezés megtörténik, az állami funkciók teljesítéséért megfelelő dotációt kapjanak. Azt indítványozza, hogy az összes városok törvényhatóságai újból kérjék ezt, s a föliratokat az összes városok képviselőiből álló együttes küldöttség adja át a belügyminiszternek. Ezt azért véli így határozottabbnak, mert az egyszerű fölírásokat ad akta teszik s azoknak nem lesz eredménye. (Helyeslés.)

Salac Gyula a Pécs főjegyzője által mondottakat mindenben magáévé teszi. Nem dotációt kérnek a városok, hanem jogos követeléseik kielégítését. Arad városa legalább öt-hat feliratot küldött a fogyasztási adó-részesedés ügyében, egyet sem vettek figyelembe, sőt számtalan újabb terhet róttak a városra, hogy többet ne említsen, itt van az új bűnvádi perrendtartás, amely legalább 10000 koronájába kerül a városnak. Fő azonban, hogy egyszerre sokat ne kérjünk, mert akkor semmit sem kapunk. Egyszer valahára csak befogják látni, hogy eleget nyúlták már ezeket a szegény városokat, segítsenek is nekik ügyeik rendezésében.

Juhász Mihály, Hód-Mező-Vásárhely polgármestere arra kéri az értekezlet elnökét, hogy döntsék a benyújtott indítványok felett, mert azok tömkelegében elvész azok magja. Baja város képviselőjének indítványát nem pártolja, megszülemlendőnek tartja azonban Komlósy indítványát. (Helyeslés.)

Az általános hangulatból ítélve, Zechmeister elnök kimondja az értekezlet határozatát, melylyel Komlósy Arthur határozati javaslatát elfogadják.

Bagi László kecskeméti főjegyző a közigazgatási egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslat ellen szól, azt mondván arról, hogy olyan emberek készítettek, akik ahhoz egyáltalában nem értenek, avval nem foglalkoznak. Innen van az, hogy a közigazgatási eljárás gyorsítása helyett a lassítást érik el. Ha valamit kérnek a városok a kormánytól, kérelmükre még csak feleletet sem adnak. Ilyen szellem mellett nem fejlődhetnek a városok.

Meskó László fenntartja indítványát olyan módosítással, hogy a kiküldendő szűkebb körű bizottság a jövő évi értekezlet tárgyainak részletes kidolgozására küldessék ki.

Szitnyay József, Selmechánya város polgármestere szerint ez az értekező testület olyan areopág, melynek minden szava kell, hogy tekintélyes legyen.

A holnapi országgyűlés előtt.

Brolly Tivadar Pozsony város polgármestere égetőbb kérdés tárgyalását ajánlja. A polgármestereknek meg van az a joguk, hogy törvényhatóságukat képviseljék. Javasolja tehát, hogy a városoknak itt összegyűlt képviselői még most, az értekezlet folyama alatt táviratilag kérjék meg az országgyűlés képviselő házát arra, hogy a holnap, kedden tárgyalás alá kerülő fogyasztási adókról szóló 1899. évi VI. törvény cikk hatályának kiterjesztését úgy fogadja el, ahogy azt a képviselőház pénzügyi bizottsága elfogadásra ajánlja, t. i. hogy hosszabbításuk meg 1904. év végéig a törvény rendelkezése, de ezen idő alatt rendezzék a városok pénzügyeit, térítsék meg az elvont részesedést és részesítsék a városokat progresszív adójövedelmekben.

Salac Gyula ellenzi, hogy akár a Házhoz, akár Széll miniszterelnökhöz táviratot intézzen a kongresszus, mert ott félreteszik, figyelembe sem veszik. Azt javasolja, hogy valamelyik

képviselőt kérjék fel táviratilag sérelmeiknek a holnapi ülésen a törvényjavaslat tárgyalása alkalmával leendő elősorolására.

A kongresszus Salac Gyula indítványára értelmében Komlósy debreceni főjegyző javaslatára elhatározta, hogy Hieronymi Károly és általa az összes városok képviselőit expressz-levelelben megkéri a sérelmek elősorolására.

Ezenkívül kimondták, hogy az összes városok egyszerre, előzetesen és közösen megállapított időben deputációt küldenek a kormányhoz, a városok helyzetének javítása érdekében.

A főispánál.

A polgármesterek most félbeszakítván az értekezletet, valamennyien átmentek a megyeházára tisztelni Urbán Iván főispánál. Salac Gyula polgármester mutatta be az értekezlet tagjait a főispának, aki előtt Zechmeister Károly elnök adott kifejezést a testület tiszteletének.

Urbán Iván a legszívesebben fogadta a tisztelő polgármestereket és eredményt kívánt működésükhöz.

Az értekezlet tagjai a főispántól visszamentek a városházára s folytatták a tárgyalást déli fél 1 óráig. Ekkor fogalmazták meg a levelet, melyet Zechmeister és Salac polgármesterek aláírásával Hieronymi Károlynak s általa a többi városok képviselőinek megküldtek.

Délben a Fehér-Kereszt téli kertjében ebédre gyűltek össze a kongresszus tagjai, mely alkalommal Zechmeister Károly felköszöntött mondott Salac Gyula polgármesterre, Komlósy Arthur főjegyző pedig Zechmeister Károlyra.

A városok pénzügyi helyzete.

Délután 3 órakor folytatták a polgármesterek az értekezletet. Tárgyalás alá került az az elaboratum, mely a városok pénzügyi helyzetének fedezéséről szól, s amelyet az aradi pénzügyi bizottság tárgyalásából kifolyólag lapunkban már ismertettünk.

A tervezet ellen két felszólalás történt. Bagi László kecskeméti főjegyző és Hofbauer Aurél nagyjából azt hangsúlyozták, hogy a szövetkezet nem fog prosperálni, mert kellő alapot összeszerezni nem tud, kötvényeit nem fogja elhelyezni s nem képes megfelelő garanciát nyújtani.

A tervezetet ellenzők kifogásaira Neudtvich Andor pécsi főjegyző és Zechmeister Károly elnök válaszoltak. Statisztikai adatokkal bizonyították, hogy megfelelő tartalék-alapot — mintegy 800,000 koronát — lehetséges lesz összehozni minden nehézség nélkül, a garanciát pedig biztosítani fogják 1) az üzletrészek, 2) a városoknak kiadott kölcsönök, 3) a szövetkezeti városoknak vagyona, mely körülbelül kétszázötven millió koronát tesz ki.

Rózsa Imre temesvári főügyész és Salac Gyula polgármester részletesen kifejtik az eszme helyes és üdvös voltát s javasolják, hogy a tervezetet Zechmeister részletesen dolgozza ki, küldje meg a városoknak, addig is azonban elvben fogadják el a nagy horderejű tervet.

Az értekezlet ilyen értelemben határozott, felkérvén Pécs, Győr és Marosvásárhely képviselőit, hogy a miniszternél a terv megérkezésekor járjanak közben az állami kedvezmények kinyerése érdekében.

Bucsuzások.

Brolly Tivadar pozsonyi polgármester indítványára az értekezlet kimondta, hogy ezentul minden évben, még ha aktuális tárgya nem is lesz, összegyűl és pedig minden év május 15—20 napjai között.

A jövő kongresszust Tóth József dr. szegedi főjegyző meghívására Szegeden tartják meg a polgármesterek.

Az értekezlet berekesztése előtt Bagi László indítványára a kongresszus köszönetet mondott Aradváros közönségének a szíves vendéglátásért, melyben a polgármestereket részesítette.

Zechmeister Károly kir. tanácsos, az értekezlet elnöke, a legmelegebb hangon köszöni

meg a város közönségének és Salac Gyula polgármesternek a vendéglátást s fájlatja, hogy Salaccal, mint polgármesterrel többé nem fog találkozni, mert a haza iránti kötelességei a derék polgármestert más térre szölitják. Salac Gyula életésével fejezi be a jelen voltak sűrű éljenzései közepette, beszédét.

Salac Gyula polgármester a következő bezzéddel válaszolt:

— Köszönöm a nekem nyújtott megtiszteltetést. A városok érdekeinek hű képviselőjeként üdvözlöm a hű képviselőket, kik teljes erejük-ből szolgálják azt az ügyet, a melynek szolgálataiba állottunk. Óhajtom, hogy az egyetértés, a rokonszenv köztünk állandó legyen. Büszke megelégedésemre szolgál, hogy az idei értekezlet Arad falai között folyt le. Kijelentem, hogy akárhol leszek is, mindig szívenem fogom viselni a városok érdekeit. (Éljenzés.)

Az értekezlet végül köszönetet mondott Zechmeister elnöknek a tárgyalások tapintatos vezetéséért, Lócs Rezső I. aljegyzőnek pedig a jegyzőkönyv-veze és fáradságos munkájának elvállalásáért, s azután a kongresszus véget ért.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap d. u. és este a kis törpék és Unthan lábművész léptek fel. A szép számú közönség ma is jól mulatott az érdekes mutatványokon.

* **Tomcsányi Russi elszerződött.** Lassa néknt a társulatunknak még meglévő néhány jó tagja is elhagy bennünket. Legújában Tomcsányi Russi elszerződéséről értesítenek bennünket, ki már október elsejétől fogva a Magyar színház tagja lesz.

* **Főhadnagyból cigányprimás és — színész.** Magyarországon ma már mindenki ismeri Zöldi Marci nevét, aki főhadnagyból cigányprimássá, utóbb pedig színésznövendékké vedlett át. Ott hagyta első ideálját, a cigánypódiumot és vonót és belépett Rákosi Szidi asszony műiskolájába. Tegnap délután volt a Népszínházban az iskola vizsgálati előadása, melyről a budapesti lapok megemlékezve, azt írják Zöldi Marciról, hogy dicsérik benne a jó szándékot s tehetséget és színészi értelmességet vélnek benne felfedezhetni. Idővel egy vidéki szinpad jó erőt nyerne benne.

Két beszámoló a megyében.

(Vancsó Gyula és Solymosi Lajos báró választói előtt.)

— Az Aradi Közlöny telefon értesülése. —

Arad, június 24

Az országgyűlési szünet alatt a képviselők lerándulnak kerületeikbe, egyrészt, hogy eddigi működésükről beszámoljanak, másrészt, hogy a jövő választási kompanyra a kellő hangulatot maguk mellett előkészítsék.

Megyénkben vasárnap két képviselő jelent meg választói előtt: Vancsó Gyula Radnán és Solymosi Lajos báró Csermőn. A két beszámoló tudósítók a következő értesítéseket küldik.

Vancsó Gyula vasárnap délben érkezett Radnára, hol a vasutnál nagyszámú választói fogadták. A „Fekete Sas” vendéglőben a választók szokatlan nagy számban gyűltek egybe és feszült figyelemmel hallgatták képviselőjük minden közügyre részletesen kiterjedő beszámoló beszédét, mely az országgház ötvenéves működésének hű tükrét mutatta.

Felsorolta az ez idő alatt hozott törvényeket és azoknak áldásos hatását; érdekesen fejtegette a kiegyezési törvényt, az összeférhetlenségről szóló javaslatot és különösen méltatta a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényt. A kereskedelmi szerződések megújításáról emlékezett meg és kimutatta azoknak az országra való hasznát és gazdasági előnyeit.

Ujból megígérte, hogy választói speciális, és kerületének általános érdekeit, mint eddig, ezentul sem fogja szemé előtt téveszteni.

A nagyszámú választók zajosan éljeneztek a képviselőt beszámoló beszédjeért, melyet *Milován Aurél* mondorlaci birtokos románul tolmácsolt.

A választók nevében *Kovács Aladár* berzovai erdész emelkedett hangon tartott szép beszédben megköszönte a képviselő beszédjét és ujból ajánlotta jelöltetését. A jelöltetést románul *Beles Vazul* tolmácsolta. A jelölést éljen és szetreáskra kiáltások közben az értekezlet egyhangulag kimondta és ezt *Vancsó* még szavakban megköszönte.

A radnai szabadelvűpárt román nemzeti-ségű tagjainak egy része külön tartott értekezletet. Az 50—60 tagból álló értekezlet a „Magyar Koronában” *Boku Szevér* lippai lakost jelölte. A jelölésről táviratilag értesítették *Szell Kálmán* miniszterelnököt. Néhányan a *Vancsó*-pártiak gyűlésén is megjelentek és ott is jelöltjük mellett iparkodtak hangulatot kelteni, de ott szóhoz jutni nem engedték őket.

Vancsó Radnáról Berzovára ment, hol *Seidner* Bernát vendégszerető házában pihente ki a beszámoló fáradalmait.

A másik beszámoló-beszédet *Solymossy* Lajos báró, a borosjenői kerület képviselője tartotta *Csermon*. A képviselő beszámolóját a kaszinó kerthelyiségében mondotta el, mely lényegében ugyanazt tartalmazta, mint a *Borosjenőn* elhangzott beszéde.

A választók itt is nagy számban jelentek meg és lelkesen megéljeneztek képviselőjüket.

Este fényes banket volt a képviselő tiszteletére a kaszinó éttermében, melyben számos felköszötkben éltették *Solymossy* Lajos bárót.

Az Ugron-Rimler ügy.

(Kicsoda Rimler dr.?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 24.

Még tovább is van. Ugron azt hitte, hogy szombati nyilatkozatával levágja azt a vádfalaxot, melyet ellene emeltek. Pedig nem úgy van. Még rést sem ütött rajta, sőt a maga valamásával meg is erősítette a vádat. Mert az bizony vallomás volt, melyet nem lehetett megérőltenteni avval a tragikomikus kijelentéssel:

— „Csak az a hibám volt, hogy terveim nem sikerült.

Egy ilyen széles járványu botrány nem alhatik el olyan gyorsan. A világ minden újságja még az Ugron-Rimler ügyön rágódik.

Minisztereket interjuvolnak és nyilatkoznak balról jobbról.

A „*Neues Wiener Tagblatt*” legutóbbi száma egy rendkívül érdekes cikket közöl párisi tudósítójától. A tudósítás *Delcassé* miniszter legbensőbb barátjától az Ugron-Rimler ügyre vonatkozólag a következő hiteles adatokat kapta: 1899. év tavaszán Rimler, hivatkozva Ugron nevére, *Poincaré* volt miniszter ajánlólevelével megjelent *Delcassénál*, aki igen udvariasan fogadta. Rimler eladta, hogy *Oroszország egy magyar ellenzéki pártra erős vonzerőt gyakorol*: vajjon Franciaország nem volna-e hajlandó ezt a befolyást támogatni, és az alkalmat kihasználni, mielőtt a hármasszövetség kérdése elintézésre kerül. Rimler kijelentette, hogy célszerű volna Budapesten egy hármasszövetség ellenes napilapot alapítani, melyet egy francia vagy orosz bank anyagilag támogatna.

Delcassé megígérte, hogyha tudomása lesz oly intézetről, mely hajlandó lenne erre, akkor támogatni fogja Rimlert. Utóbbi aztán később

kihallgatást kért *Loubet* elnöktől, de a, köztársasági elnök nem fogadta. Az után *Delcassé* hoz akart menni másodszer is, de ez már akkor nem fogadta, mert időközben értesült, hogy Ugron Rimlert dezavualja. A francia kormány sem pénzt, sem ígéretet nem adott a Rimler által hangoztatott újság alapítására.

A „*Magyar Nemzet*” ma esti száma *elég telenennek mondja Ugron védekezését, melylyel nem megcáfolja, hanem megerősíti Rimler leplezéseit*, Ugronnak határozottan kell nyilatkoznia, ha felmentést akar a nemzet közvéleményétől. Végleges ítéletét felfüggeszti, míg Ugron újabb világos nyilatkozattal szombati védekezését ki nem egészíti.

Rimler életéből a *N. Fr. Pr.* a következő adatokat közli: *Rimler* dr. magyar születésű ember, *fia Nagyvárad jelenlegi főjegyzőjének*. Mondják, hogy van politikai tehetsége s a külügyminisztériumban aránylag gyorsan is csinált karriert, amelynek azonban egy több mint tíz év előtt történt társaságbeli esemény hirtelen véget szakított. Rimler bécsi házában rendszeren összejött egy játszótársaság, melynek rendes tagja volt egy osztálytanácsos is, szintén magyar ember, egy magasrangú katonatiszt fia. A fiatalember a Rimler házban rövid idő alatt nagy vagyont vesztett el s azután revolverlövélssel ölte meg magát. Az eset annak idején rendkívüli feltűnést keltett Bécsben. Rimlert vizsgálat alá is vonták, de a vizsgálatot beszüntették, mert nem tudták teljes bizonyossággal megállapítani, vajjon a Rimler házban hivatásszerűen folyt-e a játék.

Rimlert nyugdíjba küldték, azóta csaknem szakadatlanul Párisban élt, egyre pénzügyi és politikai tervekkel foglalkozva. Már nyolc évvel ezelőtt megkísérelte a függetlenségi párt néhány tagjával egy politikai napilap kiadását a hármasszövetség ellen való propaganda céljából. Vele tartott az akkori kínai francia követ, *Pichon* ur is. *Pichon* előbb Prágába ment s ott tárgyalat néhány cseh politikussal, majd Budapestre jött és innen re bene gesta Pétervárra utazott. Idejekorán kitudódott a dolog, a függetlenségiiek belátták a terv helytelenségét és elejtették az ügyet. — Megjegyezzük, hogy egy nagyváradi lap tagadja Rimler odavaló származását, szerinte a most oly sokat emlegetett „diplomata” a *csabai* származású Rimler-család tagja.

SPORT.

Az arad-hegyvidéki turista-egyesület közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

A legfiatalabb sport egyesület az Arad-hegyvidéki turista egyesület vasárnap tartotta második évi rendes közgyűlését az Aradcsanádi vasutak tanácstermében.

Az a körülmény, hogy az egyesületbe az elmúlt év folyamán 167-en léptek be, fényesen bizonyítja ezen egyesület életrealóságát s azt, hogy a közönség a testedző turisztika jelentőségét belátja.

A közgyűlést *Tedeschy* Viktor elnök nyitotta meg. A jegyzőkönyv vezetésére *Schmidt* János dr. főtitkár, a hitelesítésre *Nagy* Sándort és *Palotai* Antalt kérte fel. Ezután az elnök felolvasta a debreceni társaság levélét, a melyet lelkes éljenzéssel vettek tudomásul.

Majd *Schmidt* János főtitkár olvasta fel terjedelmes, szép évi jelentését, a melyért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak neki.

A számvizsgáló bizottság jelentése után. A régi tisztikar leköszönt. A megválasztott új tisztikar a következő:

Elnök *Tedeschi* Viktor, társelnök *Boros* Vida, I. alelnök *Lejtényi* Sándor, II. alelnök

Schmidt Gyula, ügyvivő alelnök *Mádai* Mátyás, főtitkár *Palotay* Antal, titkár *Szilágyi* György, pénztáros *Mauer* Károly, ellenőr *Kell* Lajos, gazda *Buja* Sándor, ügyész *Lamberger* Lajos. mérnök ifj. *Nachtnebel* Ödön, orvos dr. *Auszterveil* László.

Választmány. (Központi) *Keresztes* Arzén, *Záray* Ödön, *Simon* Karola, *Steinitzer* Jenny, *Blaschka* Ernő, *Bogsán* Károly, *Cobor* Ottó, *Dálnoki* Nagy Lajos, *Denifle* Ferenc, *Dáni* János, *Fischer* Antal, *Gregus* István, *Gebhard* István, *Isztray* Géza, *Inokai* Tóth Lajos, *Kosinsky* Viktor, *Kara* Győző, *Kormos* Sándor, *Laboda* Ferenc, *Lamzer* János, *Sz. Nagy* Sándor, *Nagy* Sándor, *Parean* János, *Péterffy* Antal, *Reichmer* János, *Reinhart* Kálmán, *Dr. Schartner* Sándor, *Szántó* Mihály, *Szilárd* Győző, *dr. Schmidt* János, *Sztojka* József, *Jancsovics* Ferenc, *Tüdös* Béla, *Varjassy* Lajos, *Varga* Imre. — (Vidéki.) *Ajtay* Sándor, *Arányi* Ferenc, *Bleier* Armin, *Brády* Arpád, *Gergely* Hugó, *Jahn* Vilmos, *Kunc* János, *Leinwatter* Gyula, *Mairowitz* Emil, *Dr. Méró* Samu, *Pataky* Lajos, *Rényi* Miklós, *Seidner* Miklós, *Seidner* Rezső, *Vadas* Gyula.

A választások megejtése után *Tedeschi* Viktor elnök állott fel szólásra és meleg hangon szólt egy előkelő férfiúról, ki az egyesületet hazafias céljai elérésében fennállása óta legmeszebbmenő előzékenzséggel karolta fel, ez *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, az arad-csanádi vasutak vezérigazgatója, kit az egyesület *diselelnökévé* kér megválasztani. Szünni nem akaró éljenzés közt a közgyűlés *Vásárhelyi* Bélát *tiszteletbeli elnökévé*, *Schmidt* János főtitkár indítványára *Cárán* Gyulát, *Mádai* Mátyás indítványára pedig *Kádas* Antalt tiszteletbeli taggá választották érdemeik elismerésül. Ezek után a közgyűlés az elnök éltetésével véget ért.

Szelle kasszáit feltörték.

(600,000 korona óttékü váltó és más egyébek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24.

A *Szelle* József kasszái iránt folyton növekedik az érdeklődés. Arad városa ugyan nem volt soha szegény szenzációkban, s azt hittük, hogy az aradi közönség már kifáradt az érdekesnél érdekesebb esetek taglalásában, de csalódtunk. A *Szelle*-ügy, melyről az *Aradi Közlöny* már két ízben értesítette olvasóit, ma egy valósággal szenzációnak nevezhető eseménnyel lett gazdagabb.

Szerkesztőségünk temérdek zaklatásnak és türelmetlen kérdezősködésnek volt kitéve, a *Szelle* kasszái miatt. A telefon folytonos csilingelése közben kérdezik tőlünk:

— *Mi volt a Szelle kasszáiban?*

Első pillanatra, mikor még mi sem tudtuk a kasszák titkát, nem tudtuk megérteni eme lázas érdeklődés okát. Most azonban, hogy tudjuk, mi van azokban, megértjük az okot.

(A kassza hol üres, hol tele.)

Mielőtt a tegnapi nap eseményéről beszámolnánk, megkell emlékeznünk egy körülményről, mely a dolog historikumához tartozik, s mely érdekességénél fogva méltán számíthat a megemlézésre.

Kertész Miksa dr., aki az ügy szálait egyedül tartja ma kezében, tudvalevőleg a *Szelle* József ellen megnyitott csődben tömeggondnoknak neveztetett ki. Szívén viseli a hitelezők érdekeit. Mikor a csőd kimondatott, *Kertész* dr. megejtette a bírói kiküldött jelenlékében az első leltározást. Ez alkalommal vizsgálat alá vették a már híressé vált kasszákat is. A végrehajtó és az ügyvéd felszólítására *Szelle* József készségesen feltárta szekrényeinek nehéz ajtóit. A leltározók belenéztek és azt *üresnek* találták. Miután semmiféle lefoglalható ingóság, vagy pénz nem volt ott, a szekrényeket nem is pecsételték le, hanem úgy hagyták. De a tömeggondnokot bántotta, hogy azok a hitelezők, kik *Szelle* bizalmukkal megajándékozták, a megtalált vagyonból nem lesznek kielégíthetők.

Különösen olyan esetben, midőn azt mondják, hogy a csődbe került ember vagyonos. Kertész dr.-nak tehát az a különös ötlete támadt, hogy Szellék távollétében pótleltározást fog kérni s a kasszákat újra lefoglalja. Mint-hogy pedig, mint tömeggondnok szabaadon rendelkezik a lefoglalt tárgyak hová helyezése iránt, a kasszákat elvitte az irodájába. A tömeggondnok különben is, véleményünk szerint, úgy gondolkozhatott, hogy a Szelle lakásán esetleg leeshetik a pecsét vagy megrongálódhatnak, a mi ő nála nem történhetik meg, mert naponta kétszer megvizsgáltatta a bírói kiküldöttel a szekrényeket s jegyzőkönyvet vett fel arról, hogy a pecsétek épségben vannak. Ez megtörtént különben a felnyitás előtt is.

Nos, mondhatjuk, hogy azok a kasszák, melyek az első leltározásnál kongtak az ürességtől, tegnap a hitelezők örömeire *tele voltak*. Hogy mi volt a kasszában, az sorban alább fog következni.

(A kasszák kinyitása.)

Az *Aradi Közlöny* legutóbbi számában megvolt írva, hogy az aradi törvényszék elrendelte a kasszák kinyitását, az esetben, ha Fischer M., aki a kasszák tulajdonosa gyanánt szerepel, megtagadná a kasszakulcsok kiadását, erőszakkal nyitassa föl azokat a bírósági megbízott.

A végzés kézhezvétele után a bírósági kiküldött Fischer M.-hez fordult, hogy adja át a kulcsokat. De Fischer M. ezt megtagadta.

Török Dénes végrehajtó összehívta az ilyen alkalommal szereplő bizottságot a Kertész dr. irodájába. a hol az aktus délelőtt 10 órakor vette kezdetét. A kinyitást *Hendl Ödön* lakatos, mint szakértő végezte s a súlyos és erős kasszák megfúrása aránylag igen rövid idő alatt sikerült neki.

Először a kisebb pénzszekrény kinyitásához látott. A kinyitáshoz mindvégig jelen voltak *Török Dénes* végrehajtó, mint bírói kiküldött, *Priegl István* dr. csődválasztmányi elnök, *Kertész Miksa* dr. tömeggondnok, az utóbbi irodai alkalmazottjai és még számos tanu.

A kisebb szekrényt *Hendl* lakatos összesen 40 perc alatt furta ki. Ez egy *Wertheim* és *Wiese*-féle hármass kassza. Előbb a középső zárt furta meg és a rugókat kiszedte. Azután az elzárt rekeszeket nyitotta meg, szintén mesterségesen. *Török Dénes* az abban talált értékeket kivette és aztán leltárba foglalták. Ennek befejeztével a nagyobbik kassza megnyitását rendelte el a kiküldött.

A szakértő mulakatos itt is a középső zárt furta meg és kiszedte a rugókat. Ez a nagyobbik *Wertheim* és *Cie*-féle 8-as kassza. Ezt másfél óra leforgása alatt tudta csak kinyitni. Itt azért tartott hosszabb ideig a munka, mert itt több belső rekeszt kellett erőszakkal fölnyitni. Az ebben talált értékeket is leltározta a bizottság.

(Mi volt a kasszában?)

Előre bocsáthatjuk, hogy az eredmény a legvérmesebb optimisták reményeit is felülmulatta és hogy az értékes „lelet” többszörösen fedezi a hitelezők követelését.

A kisebb szekrényben az alsó nyitott részben találtak egy pár koronát, forintost, tíz- és husz fillérest végül egy csomó kétfilléres pénzdarábot. Találtak még egy arany utánzatu karperecet és egyéb értéktelen dolgot.

A felső rekeszben volt egy börtáskában két takarékpénztári betétkönyv. Az egyiket az „*Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár*” állította ki 11860 koronára. Ez az összeg „*A. B.*” betűkre volt a nevezett takarékpénztárban letéve. A másik 56 koronára szólt. Eredetileg ez

is körülbelül 17,000 korona értéket képviselt, de ma már csak 56 koronát ér. Szintén egy aradi pénztézetből való. Volt azonkívül még a felső rekeszben 25 forint készpénz és két aranylánc.

A másik, nagyobbik szekrényben, a hol nagy értékek voltak, az alsó nyitott részben különböző írományok, magánfeljegyzési könyvek, magánváltó periratok és biztosítási kötvények voltak. A kötvények körülbelül 30.000 koronára szólnak. Az egyik, mely Szelle József nevére szól elérésre 1902. évben, azaz a jövő évben jár le és 16.000 koronára szól. A másik 1910-ben jár le 18000 koronával. Azonkívül találtak egy a Szelle József halála esetére örökösökéi javára szóló kötvényt 20.000 koronára.

A felső rekeszek egyikében volt az igazi meglepetés. Sok embernek úgy szólván a becsülete, existenciája volt ebben a rekeszben lerakva. Az ujságírói köteles diszkréció tiltja, hogy ez ügygel kapcsolatban neveket említsünk, de azt hisszük, hogy nemsokára egész névsor fog a közönség elé kerülni, a törvényszék, mint váltóbiróság jóvoltából.

Váltóról van ugyan is szó, nem is egyről, hanem nagyon sokról. Oriási értéket képviselnek s ha csak annyit említünk meg, hogy az érték meghatározásnál százezer koronákkal vacillálnak, eleget mondtunk. *Kertész* dr. a tömeggondnok, a hitelezők szempontjából a legpeszsimisztikusabb álláspontot foglalja el s az *ő passzimisztikus számítása szerint 400,000 korona* fekszik ott váltóban, de tekintve, hogy van ott egy váltó 120,000 koronáról, egy 80,000 koronáról, nem nagy az általánosan elfogadott becslés, mely a váltók összegét 600,000 koronára teszi. Ezeket a váltókat leltározni nem lehetett, mert a váltók leltározása rendkívül sok fáradsággal és veszéllyel jár. Minden egyes váltót le kell ugyanis másolni és aztán egy leltárba foglalni. Ezek a váltók egy harmonikaszerű börtokban voltak elzárva a wertheimszekrényben.

(A követelés és a fedezet.)

Kertész dr. a leltározott és leltározandó értékeket bírói pecséttel ellátva egy helybeli pénztézetnél helyezte el. Minden egyes darab leltározása alkalmával az értéket ki kell venni a pénztézetből, leltárba foglalni és vissza kell helyezni a többihez.

Mint említettük, a csődhitelezők többszörös fedezetet nyertek a kasszák tartalmából. Szelle eddig lefoglalt és elárverezett ingatlanai 6000 koronáig nyújtottak fedezetet. Volt azonkívül 2000 koronára tehető, bírói letétben levő és a közadós Szelle Józsefnek kiutalt követelés és ezenkívül még 400,000 koronánál többre rugó künnálló követelés, melyeket Szelle azonban behajthatatlanoknak mond. Volt tehát fedezet 8000 korona.

Ezzel szemben volt 7000 korona első osztályú csőd bejelentés. Ennek nagyrésze az elárverezett ingatlanokból fedeződik. Volt azonban másodosztályú követelés körülbelül 90,000 korona, a melyből 30,000 korona az *Aradi első takarékpénztár* biztosítékában talált fedezetre.

Van ezeken kívül még 18,000 korona követelés *Kiss János* részéről, mely követelés azonban per alatt áll. Továbbá hoinap *Vajda István* dr. is bejelent egy fele nevében 7000 korona követelést.

Legnagyobb összeggel a *Viktória* takarékpénztár van érdekelve, melynél Szelle 20,000 korona válósíróval adós. Legkitartóbb hitelezője volt *Bondi Zsigmond* divatáru cég, összesen csak 4480 korona tőke, kamatai és költségeivel. Ugyanez a cég kérte volt annak idején a csődöt Szelle József ellen.

A mint látni való, hitelezők követeléseinek

csak nagyon kis része talált fedezetet a — 8000 koronában. Most természetesen fordult a kocka.

Bűnügyi feljelentés Szelle ellen.

Mint a Szelle viselt dolgainak hü és megbízható krónikásai vétenénk a történeti igazság ellen, ha meg nem cáfolnánk azt a közszájon forgó hirt, hogy Szelle ellen *nem tettek bűnvádi feljelentést*. Ezennel megcáfoljuk. Szellék ellen igenis adtak be ma *Nyirő Géza* vizsgálóbírónál bűnvádi feljelentést. Tudósítónk erre vonatkozólag a következő adatokat szerezte be:

Szelle Józsefné szül. *Fischer* Margit két évvel ezelőtt társas viszonyba lépett *Schreyer* Harry zenekonzervatóriumi igazgatóval, a célból, hogy Temesvárott zeneakadémiát nyithasson és hogy az aradi hangszeráruraktárt kibővíthesse, továbbá, hogy egy hangszerkiállítást rendezhessen, ami meg is történt.

Szelléné a maga részéről 6000 koronát fektetett a vállalkozásba és erre biztosítékot követelt *Schreyer* Harrytól. Utóbbi megengedte, hogy *Szelléné* 12,000 korona erejéig bekebeleztesse magát a *Schreyer* Harry aradi telkeire. Ez a bekebelezés azért történt az összeg kétszerezésére, mert *Szelléné* még akart adni *Schreyer*nek pénzt is, hogy ily módon jólőre meg legyen a biztosíték.

De ezenkívül ugynevezett fedezeti biancs váltókat is adott az összegre, melyeknek azonban közös megállapodással nyugtájellegű kölcsönöztek. Ezek a váltók egyuttal ellenőrzésül is szolgáltak arra nézve, hogy mennyi pénzt adott *Szelléné* a társnak.

A hangszerkiállítás, mely tavaly nyáron volt megtartva, kudarcot vallott és jelentékeny anyagi veszteséggel záródott. Nemcsak a kiállítási költségeket nem fődözte a bevétel, de az óriási vámok és szállítási költségek is *Schreyer* nyakába szakadtak. De ezenkívül a temesvári zeneakadémia is jókora pénzáldozatot követelt, úgy, hogy *Schreyer* Harryra szűk napok következtek. *Szelléné*, aki azelőtt kijelentette, hogy esetleg több pénzt is fog adni (azért történt az 12000 koronás betáblázás) most nem akart több pénzt adni, sőt azt követelte *Schreyertől*, hogy a beltelken kívül, melyek már meg voltak terhelve, más biztosítékot is adjon. Hosszu ideig követelte, hogy a temesvári és az aradi hangszereket biztosítékul lefoglalhassa. *Schreyer* végre beleegyezett abba, mert azt remélte, hogy ezáltal *Szellénétől* valami tőkét kap, s evvel ügyeit rendezheti. Azt remélte, hogy ügyei ezek után jobbra fognak fordulni. Rendezte a váltóadósság kamatait, úgy, hogy azokat egy évre előre kifizette. Erre a kifizetésre nyugtát kért és kapott is. Ekkor erélyesen hangsúlyozta, hogy a lefoglalás után vissza ne éljenek esetleg árveréssel. Hogy ezt meg ne tehessék, azért rendezte a kamatokat. A temesvári akadémia ebben az időben fellendült, s csak néhány száz frt deficit mutatkozott; sőt a temesvári polgármester ígéretet adott *Schreyer*nek városi szubvencióra is.

Szellék azonban, a helyett, hogy mint társak segítettek volna a bajon, *Schreyer* távollétét, aki leányaival külföldi turnéra ment, arra használták fel, hogy a váltókat léjárattal látták el, perelték és mindkét vállalatot elárverezték potom áron. Az árverésen a hangszerek legnagyobb részét *Szellék* vették meg.

Ez az eljárás oly színben tüntette fel *Schreyert*, mintha ő is közrejátszott volna, hogy a gyárosokat megkárosítsa. *Schreyer* azonban ekkor nem tehetett semmit, mert a *Szellék*től kapott nyugtákat elvesztette volt. Egy pár nap előtt azonban Berlinben egyéb holmijai között megtalálta a nyugtákat és azokat a minap át is adta a vizsgálóbírónak, annak igazo-

lására, hogy ő nem tehet róla, *Szelléck a hangszereket elárverezték.*

Schreyer Harry most *Fényes Kálmán* dr. ügyvéd útján *feljelentette Fischer Margitot* és *Szelle Józsefet*, mint annak jogi képviselőjét *csalás miatt*, mert dacára, hogy Schreyer e váltokat rendezte, Szelléné mégis elárvereltette a hangszereket.

Schreyer Harry az ügyet, mint már említettük, *Nyiró Gézánál*, az aradi törvényszék vizsgálóbírójánál jelentette föl.

MULATSÁGOK.

(=) **Értettek táncmulatsága.** Az aradi kir. főgimnázium érettségét tett ifjusága július hó 1-én, hétfőn este 8 órakor a városliget nagytermében *táncmulatságot* rendez. Belépti-jegyek a meghívó előmatatása mellett 5 és 2 koronáért válthatók.

A temetés hiénái.

(Egy aradmegyei jegyző és aradi szabó panamája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 24

Aradváros bünkrónikája ismét szaporodott egy csinos esettel. Nem olyan nagy, mint a Krivány, vagy a Bács dolga, mert mert az ilyen nagyarányu vállalkozáshoz hiányzott az erkölcsi bátorság, csak amolyan kisebbfajta csalás-sikkasztás, mely azonban a maga nemében elég visszataszító, azért, mert terv egy a lelkétől megszabadult porhüvely: úgy halott utolsó útja alkalmával fogamzott meg a bünösöknek pénz-éhes lelkében.

Az emberi érzés legutolsója az, mely bünös spekulációval keresztezi a halott utolsó útját s a gyászos aktusból is csak a pénz utálatos csengését érzi ki. A temetés hiénái ezek, kik pénzsóvár lélekkel állják körül a ravatalt.

Az eset, mely a mult esztendőben történt s melynek részletei csak most derültek ki, Aradmegyében történt, de a bünszálai itt futnak össze Aradon.

Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

A mult évben 1900. évi július 21-én halt meg *Taucs*, Aradmegyében, *Gerhardt Ignác* tauci földbirtokos, aki igen jómódu ember hírében állott. A földbirtokos egyik főörököse özv. *Szikora Károlyné* lett, aki az örökgyónak diszes temetést akart rendeztetni.

Az örökgyónó testvérének, *Gerhart* Katalinnak utasítására özv. *Szikoráné* megkérte *Nika János* tauci községi jegyzőt, hogy ő rendezze a temetést.

A jegyző összeköttetésbe lépett *Holcer Mihály* aradi ruhakereskedővel, kinek Aradon, a Petőfi-utca sarkán van az üzlete. *Holcer* erre *Csutak Károly* aradi temetés-rendezőhöz fordult, akinél özv. *Szikoráné* megbízásából 16.000 frtos temetést rendelt meg. Ez a temetés meg is történt, nem tudjuk, hogy volt-e elég diszes, vagy nem.

A temetés rendezése után *Szikoráné* a pankotai népbankból fölvelt 15000 forintot, és azt az összeget átadta *Nika* jegyzőnek, hogy fizesse ki a temetést *Csutak*nak.

De a derék jegyző, a saját állítása szerint is, csak 10.000 forintot adott át, nem *Csutak*nak, hanem *Holcernek*, aki a példa által késztetve, *Csutak*nak viszont csak 4000 forintot fizetett ki, a többit

megtartotta sápnak. Legalább ezt állította *Csutak Károly* egy tanu: *Fülöp Gy. Géza* előtt.

Csutak követelte *Szikoránétól* a pénzt, mire kiderült a turpisság, mely különben is nagyon ügyetlenül volt kieszelve. A nyomozás megindult s *Fülöp* s özv. *Szikoráné* vallomásai által támogatva, a vizsgálóbíró alapos gyanuokat vélt észre vehetni arra nézve, hogy *Nika* 5000 forintot, *Holcer Mihály* pedig 6000 forintot vágott zsebre.

Az új bünvádi perrendtartás értelmében a bünügyi vizsgálat csak az ügy előrehaladottabb stádiumában rendeltetik el, ezt megelőzi a nyomozás. A vallomások és a bizonyítékok azonban ez esetben oly terhelőleg halmazódtak össze, hogy a vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálatot.

A mi megjegyzésünk az volna, hogy a vizsgálatot, itt Aradon, másokra is ki kellene terjeszteni, mert nem lehetetlen, hogy oly egyének, kik az ügyben most mellékszerepeket játszanak, szintén részesek a bünös üzelmekben.

Eltűnt miniszteri titkár.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 24.

A pénzügyminiszterium egy segédtitkára néhány nap óta elhagyta Budapestet. Megtette ezt azelőtt is, talán minden esztendő nyarán és azon nem is akadt fön senki. De ugyancsak más körülmények között hagyta el a titkár ur az idén Budapestet. Senki sem tudja, hogy hova utazott, meddig marad el és egyáltalán vissza jön-e. Még az ügyvédje dr. *Várady Gábor* országos képviselő sem tudja.

Pedig sokan érdeklődnek a sorsa iránt. Barátai, kollegái, ismerősei, egy elegáns, sugártermetű, szőke bárónó, mind aggódnak az eltűntért, de leginkább siratják a — hitelezői. Es ezek sokan, igen sokan vannak.

A fiatal segédtitkár dús gazdag család gyermeke. Egyszerűen öltözködött, soha gummirádleren nem járt és mégis mesés összegű adósságot halmazott össze. Az apja csak egyre fizette ki a fia váltóit. Am nem tudta oly gyorsan beváltani az elfogadványokat, mint a milyen lavinaszerűleg szaporodtak azok. És a segédtitkár irtózatossá kamatokat is fizetett. Egy alkalommal fölcitált a hivatalába egy ismert pénzügynököt. Igen röviden tárgyalt vele.

— Most egy óra és négy percet mutat az óra. Itt van egy kétezer forintos váltó. Lejárt nincs rajta. Töltse ki, a hogy akarja. De ha két óra és öt perckor nem kapok ezer forintot, ne kerüljön többé a szemem elé.

Szóval: a váltók már mesés összegre szaporodtak föl. A papa megunta a fizetést. Beadta a segédtitkár urat egy szanatóriumba. Két hetet töltött csak ott s megfigyelés eredményeképp bizonyítványt adtak az orvosok arról, hogy a segédtitkár veszedelmesen idegbeteg.

A „nagy beteg“ segédtitkár erre szabadságot kért a minisztertől. Beteg, hát meg is kapta a két havi szabadságot. Ámde, hogy sok restanciát ne hagyjon vissza, hazavitte a lakására az aktáit és „nagy beteg“ otthon dolgozta fel az ügyeket. A napokban aztán elutazott. Hogy hova tűnt el, azt — mint említettük — nem tudja senki. Mert az az egynéhány ember, aki tudja, nem mondja meg, hogy hol „ápolják“ a segédtitkár urat. Az Erzsébet-téri kisozskban, a börzén azt beszélnek, hogy a titkár nem beteg.

Pofon a zárdában.

(A helyőrség legszoknédigabb hadnagya.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 24.

Felette kinos ügy foglalkoztatja mostanság *Marosvásárhely* lakosságát. Erről beszélnek, ezt vitatják mindenütt és a napnak minden szakában; itt megbotránkozva, amott lelkesedéssel, de közönyösen sehol. A kinos históriának az a csattanója, hogy egy uri ember megvert egy zárdanövendéket, a ki immár egy hét óta betege a pofonoknak, botütéseknek.

Részleteiben pedig így szól a marosvásárhelyi szenzáció, a mely különben tegnap óta már a bíróságot is foglalkoztatja:

Egy helybeli uriember leánykája nyolcadik osztályu növendéke a zárdának. Szépen termett, helyes arcú leány; a ki jártas már a mythológiában és különösen *Ámort*, a szerem nyilas istenkéjét ismeri jól. Annyira ismeri, hogy a társnőinek is mesélgethetett róla szünóra közben. A minap is elmondott egy szerelmes históriát, a mely közte és a helyőrség legszoknédigabb hadnagya közt folyt le s nevető arccal, huncut szemmel hajtogatta egyre:

— Leányok, én azt hiszem, hogy az a hadnagyocska maga *Ámor* — uniformisban és inkognitóban!

A leányok jót nevettek az ötleten — aztán elbeszéltek az „esetet“ fünek-fának s másfél nap mulva *Marosvásárhely* apraja-nagyja tudott a zárdanövendék s a hadnagy kalandjáról.

Igy a szerelmes história a zárdafőnöknök fülébe ment, a ki természetesen erélyesen hozzá látott, hogy a leánykát s helyes utra terelje és ha kell, megbüntesse. Ez a szándék vezette akkor, midőn a szerelmes leánykának édes apját a zárdába hivatta.

A apa el is jött s a helyett, hogy a saját leányát dorgálta volna meg, egy másik leányt, a ki bőségesen szolgált felvilágosításokkal a szerelmi találatát illetőleg, megpofozott és összevisszavert a főnöknek jelenlétében.

A bős apa ugyanis abban a hitben élt, hogy az ő leánykáját megrágalmazták és erősen hangoztatja, hogy mindenkit megfenyít, a ki a kaland hírét terjeszti.

A városban persze lovagias ügyek is keletkeztek szép számmal a kinos ügy miatt, csak éppen arról hallgat a krónika, hogy mi történt a hadnagy urral? Mert ő fülét sem mozgatja: pedig snájdigan elintézhetné az ügyet azzal, hogy — beszélne a zárdanövendék mamájával.

HIREK.

Sikkasztó néppárti lapszerkesztő.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 24.

Veszprémből kapjuk a következő távirati értesítést. A „*Veszprémi Hírlap*“ a néppártnak volt egyik organuma, mely féktelen dühvel és fanatizmussal szította a felekezeti türelmetlenséget. Ennek a szennylapnak szerkesztője egy *Kozma Kálmán* dr. névre hallgató katolikus pap és szeminárium tanár volt, a ki lelkeszi és tanári szent hivatását abban találta, hogy féktelen gyűlöletet csepegtessen hívőinek lelkébe, hogy lábbal tiporja Krisztus tanait, kinek szolgálataiba szegődött.

Ezt a lapot anyagilag és erkölcsileg támogatta a veszprémi püspöki aula, mely ténykedése elég jellemző arra, hogy a főpapok között némelyek miként hirdetik Isten szent ígét.

Most aztán kitűnt, hogy a reverenda alatt egy közönséges sikkasztó volt.

A néppárt ezen kitűnő férfja, a szeminárium tanára, a katolikus klerus tagja, a kano-

nokságra jelölt istenszolgája adósságokat csinált, köztük igen piszkosakat. Már-már kipattant volna a titok, de a püspök, a magas jöltevé, segítségére sietett a hű szolgának az Urban és 3000 koronát juttatott neki, hogy rendezze piszkos üzemeit.

A kanonok-jelöltnek azonban ez a pénz is kevés volt. Egy szent áhitatos percében arra az eszmére jutott, hogy a katolikus népkörnek és katolikus legényegyletnek van egy kis vagyona, és hogy ezt jó volna kézhez kapartítani.

A mint gondolkodott, úgy is cselekedett a lelkész és hittanár ur, a ki Jézus tanát: „A mi az enyém, az a másé is“, úgy értelmezte, hogy: „A mi a másé, az az enyém is!“ A két egyet kasszája így került a pap kezébe.

A néppárt ezen oszlopos tagjának eltévelyedését még most is szeretnék eltussolni Veszprémben, de a titok kipattant és ma már mind jobban megismeri a nemzet, hogy milyenek a néppárt véresszáju apostolai és hogy az Isten szent nevében milyen szent cselekményeket követnek el.

Párbaj az oltár előtt.

— Egy örült rémtette a templomban. —

Arad, június 24.

A maga nemében páratlan jelenet játszódott le ma egy pozsonyi katolikus templomban. Oly borzasztó a szokatlanságánál fogva oly különös, mintha Hugo Viktor egy rémdrámájából volna kiszakítva. A jelenet oly különösen szokatlan, inkább megdöbbentő, mikor egy vallási rajongó az ur oltára előtt párbajt vív a közrend egyik őrével.

Az eset részleteiről budapesti tudósítónk a következőket számol be:

A pozsonyi ferencrendiek templomába bement Komáron Viktor, az 5-ik huszárezred. közhuszára, a többi hívekkel ő is meggyónt. Mikor áldozásra került a sor, a huszár szép csendesen letérdelt az oltár előtt. A mikor az ostyát magához vette, és lenyelte, hirtelen fölkel, kardot rántott és a pap felé sujtott. A pap észrevette, hogy örütel van dolga s kimenekült a sekrestyébe. A huszár utána rohant. A pap aztán kiugrott egy a szabadba vezető ajtón és becsapta maga után az ajtót. Erre a huszár visszatért a templomba és ott kivont karddal föl- és alá járt a templom előtt, mintha poszton állna.

A jelenet következtében a templomban óriási pánik keletkezett. Sok asszony el is ájult.

Végre előkerestek egy rendőrt. Csóka György rendőr volt a legközelebbi állomáson s ez az örült felé tartott.

A mint két lépésre ért az örülthöz, ez kardjával végigvágott a rendőr fején. Erre a rendőr is kardot húzott és viaskadni kezdtek. Formális párviadal keletkezett a huszár és a rendőr között.

Végre hat ember legyűrte az örültet. Csóka rendőr a fején súlyos természetű sebet kapott. A vallásos örültet bezáratották a helyi kórházba. Az eset az egész városban óriási izgalmat keltett.

Meggyilkolt könyöradomány-gyűjtő.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 24.

Szörnyű bünténynek jött a nyomára a csendőrség Tarnócon, melyet egy odaváló házaspár még a múlt hét elején követett el, de csak most jött napfényre. A múlt hét elején ugyanis — így írják nekünk — megjelent az előljáróságnál egy Truszkó Antal nevű szuharokos, a kinek a belügyminiszter által a köz-

ség leégett temploma javára az egész országra érvényes könyöradomány-gyűjtési engedélye volt.

Truszkó, a mint Tarnócra ért, jelentkezett az előljáróságnál és megkezdte a gyűjtést. Estefelé Havalá József házához tért be. Ettől kezdve nem látta Truszkót senki, csak tegnap hajnalban fedezték föl a már fölsozlófélben lévő holttestet, kegyetlenül eltorzítva.

A megindított nyomozás az alábbi részleteket derítette ki: Ehó 17-én este Havalá József és felesége, a kinek az áldozat szintén megfordult gyűjtés végett, Truszkót ott tartották maguknál vacsorára és éjjeli szállásra. Beszélgetés közben szó esett arról is, hogy Truszkó már eddig mennyi pénzt gyűjtött össze. Havaláék azt hitték, hogy ez a pénz mind Truszkónál van, azért éjnek idején megölték Truszkót és holttestét az istállóban rejtették el. A megölt Truszkónál 200 forintot véltek találni, de csak 10 forintot találtak, mert a többit elküldte haza.

Négy napig feküdt Truszkó holtteste az istállóban, de már ekkor oly szagot árasztott, hogy a gyilkos házaspár kénytelen volt péntek éjjel kivinni a hullát a házból s bedobták egy vályogvető gödörbe, a hol másnap reggel a munkások rátaláltak.

A csendőrség, miután megállapította, hogy a meggyilkolt Havaláéknál fordult meg utoljára, vallatásra fogta őket és Havalának a 8 éves kis fia be is vallotta, hogy ott volt a bácsi. Ekkor Havaláék a gyilkosság részleteit is elmondták.

A gyilkos házaspárt a csendőrség letartóztatta s értesítette Truszkó hozzátartozóit is a borzalmas esetről.

— Urbán Iván főispán névnapja. Ma volt Aradmegye főispánjának névnapja, mely alkalommal sokan keresték fel, hogy szerencsekívánataikat tolmácsolják előtte. Tegnap este a nemrégiben újjalakult „Aradi dalegylet“ szerenáddal lopte meg. Schleifer Antal kar-nagy vezetése alatt négy dalt adtak elő a jól szervezett egyesület dalosai. Először a „Honvéd zászló“ című dalt énekelték, melynek első akkordjai nagy közönséget vonzottak a főispáni lak elé. Majd az „Üdvözlés“ című bájos dallal kedveskedtek az erkélyen megjelent főispánnak és családjának. Gyönyörűek voltak a rákövetkező „Bor, dal, leány“ és „Éljen soká“ kezdetű dalok, melyek eléneklésével véget ért a dalegylet figyelmességéről tanuskodó kedves szerenád, melyet a főispán szívélyesen megköszönt.

Ma délelőtt a vármegyei árvaszék Nacht-nébel Gyula és az alispáni hivatal az alispán és a főjegyző távollétében Boros Iván tb. főjegyző vezetése alatt tisztelgett a főispánnal. Ugyancsak ma délelőtt tisztelgett nála az Aradon összegyűlt polgármesterek, mely alkalommal szerencsekívánataikat is kifejezésre juttatták.

— Ritoók Zsigmond gyásza. A nagyváradi klr. ítélőtábla elnöke mint már megirtuk jelenleg Aradon tartózkodik a törvényszéki hivatalok felülvizsgálása céljából. E közben érte Nagyváradról az a szomorú hír, hogy fia dr. Ritoók Géza ügyvéd hirtelen elhunyt. Az elnök a gyásza miatt a vizsgálatot rövidesen befejezte, miután előbb a látottak fölött megelégedését nyilvánította.

— A polgármesterek a vértanúknak. A magyar polgármesterek aradi kongresszusára összegyűlt városok képviselői ma délután az értekezlet befejezése után teljes számban kivonultak a tizenhárom vértanúnak Szabadság-téri szobra elé, s azt az értekezlet határozatához képest megkoszorúzták. A hatalmas nemzeti-

színi szallagos babérkoszorút Zechmeister Károly kir. tanácsos, Győr város polgármestere helyezte el a szobor talpazatára. A polgármesterek itt kocsira ültek s a délutáni hátralévő részét a város nevezetességeinek megtekintésével töltötték el.

— Libits Adolf nem vállal mandátumot. Kisjenőről jelentik; Biztos forrásból vett értesítés szerint Libits Adolf udvari tanácsos tudatta Kirileszku Gyula közjegyzővel a kisjenői szabadelvűpárt elnökével, hogy bár a Széll-kormánynak és a szabadelvűpártnak feltétlenül híve, mégis a képviselővé való jelöltetést ez alkalommal nem fogadja el.

— Aradi reggattisták Budapesten. A Margitsziget mellett levő pesti Duna-ágban tegnap délután tartották meg a budapesti regattát, melyen jelen volt Vásárhelyi Béla főrendiházi tag, az Országos Regatta Szövetség elnöke is. Distingvált előkelő közönség nézta végig a versenyeket, a melyeknek utolsó számaik kissé megzavarta a hirtelen támadt zivatar. A versenyek két számában részt vettek az aradi regattisták, a „Maros“ aradi evezős egyeslet tagjai is. A junior skiff-versenyben Dániel Péter második lett, a Tiszai regatta-szövetség díjért vívott küzdelemben azonban, melynek öt győzelme közül az aradiak hármat már megnyertek, harmadik helylyel kellett beérniök az aradiaknak. A startnál ugyanis a bécsi Normannen és a Nemzeti Hajós Egyeslet hirtelen elugrottak s hogy a többiek az így szerzett előnyt be ne hozhassák, olyan erős tempót diktáltak, hogy két induló egyeslet csapata kénytelen volt a versenyt feladni. A verseny eredmény nélkül végződött mert a Normannen és a Nemzeti regatta klub, bok holt versenyben érkezték a célhoz. Így az aradiak veresége tisztán a szerencsén mult.

— Ugronék kudarca Szatmáron. Jellemző esetről tudósítanak bennünket Szatmárról, ahol nem történt egyéb, mint az, hogy az Ugron pártiak a függetlenségi pártívek között is elhintették a vizsály magvát és ezáltal is annak adták jelét, hogy rontani és bontani az ő programjuk — saját elvtársaik összevesztését célozzák. — A jellemző eset a következő:

A szatmári függetlenségi Ugron párt és Kossuth-párt vezéréberek abban állapodtak meg hogy a két pártot minden jelző nélkül függetlenségi 48-as párt név alatt egyesítik. Tegnap lett volna az egyesített párt alakuló közgyűlése, a mely azonban eredményre nem vezetett. Uray Géza elnök ugyanis megnyitó beszédében a pártot függetlenségi Kossuth-pártnak nevezte, a mire sokan felzúdultak és tiltakoztak a Kossuth név említése ellen. A szünetélyes hangulatot még fokozta Mátray Lajos és Csomay Imre beszéde, a kik azt fejtegették, hogy a két párt szervező bizottsága arra nyert utasítást és Uray Géza elnök is abban az értelemben elnökölt a szervező értekezleten, hogy a két párt minden melléknév nélkül egyszerűen függetlenségi 48-as párt név alatt fog szervezkedni. Mátray Lajos felszólította az elnököt, hogy az előbbi szavait vonja vissza és a pártot egyszerűen függetlenségi 48-as párt néven nevezze. Uray Géza erre kijelentette, hogy ezt nem teszi, hanem inkább feloszlatja a gyűlést. A feloszlatott gyűlés, a melyen 168 választó volt jelen, az Ugron-pártiak távozása után Kossuth-párttá szervezkedett és Uray Géza elnöklete alatt nyomban megalkotta tisztikarát.

Az Ugronisták tehát azt akarták, hogy a függetlenségi párt vegye le zászlajáról a Kossuth nevet. Valjon még most is kételkedni fog az ország abban, hogy micsoda hazafiakat nevelnek Ugron Gábor és csatlósai!

— Az aradi máv. alkalmazottak mozgalma. Az állami alkalmazottaknak helyzetük javítása ügyében országosan megindult mozgalomhoz az aradi üzletvezetőség alkalmazottai is csatlakoztak. Ez ügyben ma d. u. 5 órakor értekezletet tartottak, melyen dr. Fülöp Lajos máv. fogalmazó ismertette a mozgalom célját és

eszközeit. Egyhangulag határozatba ment, hogy a mozgalomhoz csatlakoznak s e célból a vidéki bizottságot is megalakítják. A bizottság 15 tagból fog állani, kik közül 5-öt az üzletvezetéséjé saját kebeléből választ, 10-et pedig a vidéki alkalmazottak választanak. Megválasztottak: *Korbuly* József főfelügyelő elnökké, dr. *Filész* Lajos fogalmazó előadóvá, *Prókay* Mihály ellenőr pénztárnokká, *Binder* Lucian főmérnök és *Szűj* Pál ellenőr tagokká. A vidéki tagokat később fogják megválasztani. Az értekezleten nagy számban megjelent hivatalnoki kar lelkesedéssel tette az ügyet magáévé.

— **A Kossuth-szobor-bizottság gyűlése.** Nagy Kálmán elnöklete alatt ma este a Kossuth-szobor gyűjtő-bizottsága gyűlést tartott, a melyen a következő ügyek kerültek tárgyalásra: A szalontai Kossuth-szobor leleplezésére küldött meghívót tudomásul vették s a leleplezéshez *Bács* Károly és *Panker* Viktor tagokat küldték ki. A pénztárnok jelenti, hogy a gyűjtés addigi eredménye 4884 15 korona. Elhatározták, hogy a Nemzeti szövetséghez átiratot inéznek az iránt, hogy országos gyűjtést indítsanak az aradi szoborra. Gyűjtőívet küldenek a nyomdajadonosok győri kongresszusára. Végül a vidéki hírlapírók országos szövetségének köszönetet szavaztak a 100 korona adományért s ezzel az ülés véget ért.

— **A prágai látogatás epilógusa.** A király csehországi látogatásának méltó befejezése lesz az nagy rendjel eső, a melyet a hivatalos lap legközelebbi száma publikálni fog. E szerint 180 személy fog kisebb-nagyobb ordót kapni, közöttük *Rezek* miniszter, *Srb* polgármester, *Neuman* Angeló igazgató sok képviselő, színész, művész és az előkelő társadalom számos tagja.

— **A bicskás suhanc.** Szombat este visszatartoztatott jelenetnek voltak tanúi a *Borona*-utca lakói. Egy suhanc, aki a nap folyamán vérig sértett egy védtelen nőt, ugyanaznap este pedig a nő férjét bicskával úgy megszurkálta, hogy a szerencsétlen ember most élet-halál közt lebeg. Az eset részleteiről tudósítunk a következőket jelenti: Szombat délután *Benes* Antal fiatal suhanc illetlen szavakkal támadt rá egy védtelen nőre, *Ladnay* Ernő téglaverő feleségére. Majd mikor a gyalázkodást meguntta, ütlegelni kezdte a védtelen asszonyt. *Ladnayné* este sirva paszolta el férjének az esetet, *Ladnay* Ernő aztán később elment hazulról. A *Borona*-utcában véletlenül összetalálkozott nejeinek bántalmazójával s kérdőre akarta vonni, hogy tulajdonképen miért is bántotta feleségét. Ez válasz fejében az asszony íérjétf pofonütötte s ezzel futásnak iramodott. *Ladnay* sem volt rest és a legelősor végéig üldözte, ahol *Benes* visszafordulva, egy zsebkést rántott elő s őt életveszélyes szurást ejtett üldözőjén. Az esetről a szomszédok a legközelebbi telefon utján tüstént értesítették a rendőrséget, ahonnan *Berec* Ferenc inspekciós rendőrhadnagy, *Leitner* Ernő dr. kerületi orvossal a helyszínére érkezett, s *Ladnay* Ernőt az első segélynyújtás után, mentőkocsin szállították a kórházba, *Benes* Antal merénylőt pedig bekisérték a városházára, a hol azzal védekezett, hogy önédelemből követte el a gyilkosságot. A letartoztatott *Benes* Antalt átszolgáltatták *Green* Nándor alkaptányának.

— **Körözött tolvaj.** Az aradi rendőrkapitányág ma megkereste a vidék összes nagyobb városait, hogy egy magát *Vehányi* Ferenc körösladányi születésű, 31 éves, waggonyári kovácssegédnek valló, középtermetű, barna, felfelé csavart bajuszu, barna haju, feje tetején kissé kopasz, fekete kopott dolgozó ruhát, sárgás szatín inget, fekete bőr ellenzős munkáskapkát viselő egyént tartóztasson le. Az illető azon ürügygyal, hogy Győrből jön, hol a waggonyárban dolgozott, s állandó lakos lesz Aradon, minden éjjel más-más helyen kért magának éjjeli szállást. Minden helyről azonban vitt magával egy-egy emléket. Így egy he-

lyen elvitt egy nikkelt zsebórárt, ezüst óralancot, másik helyen három darab aranygyűrűt és aztán eltűnt. Minthogy Körösladányban ismeretlen, kétségtelen, hogy álnevet használ a jó madár.

— **Elhunyt önkéntes** *Neiculescu* Gyula, az aradi 33-ik gyalogezred önkéntese Soborsinban elhunyt. Temetése katonai pompával tegnap ment végbe a szülei házból. A temetésen Aradról résztvett *Weiskopf* kapitány az önkéntes iskola parancsuoka, egy hadnagy és századonként két önkéntes. A sírnál *Simonca* Odön önkéntes, az elhunyt legjobb barátja bucsuzott el bajtársai nevében.

— **Rablógyilkosság.** Kolozsvárról táviratozták nekünk: Ma éjjel 12 óra után özvegy *Ignác* Mártonné 70 éves gyümölcsárusnét, a ki a sétatér bejáratnál a nyári színház előtt árul már évek óta és meglehetősen vagyona tett szert, egy ismeretlen tettes csákánnyal megtámadta a bodéjában, három súlyos csapást mért a fejére és a nála lévő 220 koronáját elrabolta. A segélykiáltásra odaérkezett járó-kelőknek a tettest nem sikerült elfogni. Csak annyit tudnak, hogy jól öltözött fekete ruhás egyén volt. A nyomozás eddig eredményre nem vezetett. A sérülések valószínűleg halálosak.

— **Kauciószikkasztás.** A budapesti rendőrség tegnap letartoztatott egy *Tóth* Ferenc nevű 27 éves embert, aki *vasárnap*, illusztrált lapok címen irodalmi vállalatot indított. Szerkesztőségét a Váci-utca 76. szám alatt rendezte be, s első dolga volt, hogy ovadék mellett szolgálkat, pénzbeszedőket és pénztárosokat szerződtessen. A lap első száma meg is jelent, de később rájöttek a szerződtetett, többnyire szegény emberek, hogy *Tóth* Ferencnek nem annyira a szolgálatauk, mint inkább a pénzük kell. Követelték vissza az ovadékot. *Tóth* azonban nem tudta visszafizetni. Így tizenegyet szegény ember tett feljelentést a szélhámos ellen. Mind-egyikük két-háromszáz korona erejéig van érdekelve, úgy, hogy az elsikkasztott ovadék mintegy 3000 koronát tesz ki. A rendőrség megidézte *Tóth*ot, s miután rábizonyult a szikkasztás, letartoztatták. Ma átkisérték az ügyész-séghez.

— **Sakk a postának.** *Graves* ur, Sheffield legelőkelőbb késművese nem volt megelégedve az ottani postahivatallal, mely a neki szóló szállítmányokat nagy késedelemmel kézbesítette. A reklamáció nem használt. Mr. *Graves* végre is elvesztette türelmét és komoly lépésre szánta el magát. Hudat üzent a brit postának. Mozgósította hadseregét, az ő kétszáz gyári alkalmazottját és ennek élén megindult Sheffield utcáin át a postahivatal ellen. Mindegyik harcosa kezében tömördek kis csomag volt, minden csomagba két volt pakolva és a *Graves*-féle gyár valamelyik vevője nevére volt címezve. A szerencsétlen postások egész nap a *Graves*-féle csomagok expedálásával voltak elfoglalva! minden más postai szolgálat szünetelt s a közönség fel akart lázadni. Csak az este hozta meg a megkínzott postásoknak a nyugalmat, amikor a *Graves*-féle hadsereg főhadiszállására vonult. Március elsején, kora reggel ismét megszállta a postahivatalt. A rendőrség zavargástól tartott és külön szolgálatot szervezett. *Graves* ur valamennyi alkalmazottja kis zacskó aprópénzt hozott magával és fél pennis levélbélyeget kért; mikor megkapta a bélyeget, a várakozók mögött sorba állt és türelmesen leste, mikor újra az ablak elé kerül, hogy megint vásároljon egy darab félpennist; a játék így számtalanszor ismétlődött. Délben a sheffieldi postahivatal főnöke fegyverszünetet kért; a hatalmas férfit személyesen megjelent a hivatalban és könyörögve kérte *Graves* urat, adjon egy kis szünetet, hogy a postatisztek a többi közönséget is kiszolgálhassák. *Graves* ur feleletre sem méltatta. A főnök telefonon értesítette a felettes hatóságot az esetről és végül kijelentette, hogy a posta harcképtelen s ő kapitulálni hajlandó. Erre megkötötték a békét. A postafőnök biztosította *Graves* urat, hogy nem lesz többé kifogása a posta ellen és minden esetleges panaszára komoly vizsgálatot indítanak. *Graves* ur ezután a lakosság éljenzése

közt és a rendőrség kíséretében hazavezette a főhadiszállásra seregét.

— **A fecskék nyugalma.** Az islat Hotel de la Balanceban megszálló vendégeknek fecskécskéket mutatnak, mely szinte művészettel van építve a borszoba falirája fölé. Legcsodálatosabb a dologban az, hogy az okos fecsképar melyet az óra szüntelen ketyegése boszantott és zavart, módot keresett arra, hogy az óra mutatóját megállítsa, s így a ketyegést is megszüntesse. A mutatókat tehát nagy fáradsággal bevonták szalmaszálakkal. Hogy tervszerűen csinálták ezt, az is bizonyítja, hogy mikor a mutatókról levették a köteléket, a fecskék újra nekiláttak a nehéz munkának, hogy az órát megállásra kényszerítsék s a zakatoló ketyegést megszüntessék.

— **Igen ajánlható a nagyérdemű közönségnek** szükségletét női és férfi divat cikkben, valamint szőnyeg, függöny, ágyszerítő, és minden e szakmába vágó árukban most szerezzé be, mert alkalmi vétel van *Nádler* Lajos divat áruházában, ahol a leltározás alkalmából a tulterhelt raktár miatt az árak lányegesen leszállítottak. Ugyanott két jó erkölcsű fiu tanulóul felvétetik.

— **Kossák József** csász. és kir. udvari fényképész Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— **Ki erősebb az ördögnél?** Ezt kérdezte egy vidéki plébános egy iskoláslánykától, mikor látogatást tett az iskolában. Természetesen azt várta feleletül, hogy az uristen. Nagy meglepetésére azonban azt válaszolta a leányka, hogy a végrehajtó. Megkérdezték erre, hogy honnan gondolja ezt? A leányka így magyarázta meg válaszát:

— Anyácskámnak két tehene volt. Egyszerre csak nem akart az egyik tejet adni, mire anyácska többször mondta, hogy bárcsak elvinné az ördög az ilyen rossz tehenet. De az ördög nem vitte el. Hanem tegnapelőtt eljött a végrehajtó ur és elvitette a tehenet. Ezért gondoltam, hogy a végrehajtó nagyobb ur az ördögnél.

— **T. Üzletfeleink szives tudomására** hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A polgári iskola zászlószentelője.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 24.

Az aradi polgári iskolának lélekemelő ünnepe volt ma. Az új zászlóját szentelték föl a minorita templomban fényes ünnepségek közt. A gyönyörű zászlót reggel 9 órakor vitték a templomba s tiz koszorus pár kísérte.

A felszentelést megelőzőleg *Szikra* Lénárd hitoktató misét olvasott, melyen ott láttuk Aradváros kitünőségeit. Az első padosban ültek *Urbán* Iván főispán, *Dálnoky-Nagy* Lajos alispán, *Salac* Gyula polgármester, *Institoris* Kálmán főjegyző, *Varjassy* Árpád tanfelügyelő és még sokan.

Mise után *Szikra* Lénárd hazafias lelkesedéstől áthatva beszédet mondott, melyben az új zászlót olyan szimbolumnak mondotta, mint a milyen megjelent Nagy Konstantin császárnak, mikor a pogányok ellen megnyerte a csacsatát. Ez a zászló az utmutató, mely után indulnia kell a hazafias ifjuságnak.

A szép beszéd után következett az ünnep legszebb aktusa, a szögbeverés.

Az első szöveget a zászlóanya, csejthei *Varjassy* Árpádné *Lachnai* Róza verte be a zászló nyelébe. A zászlón két aranyhímzésű selyemszalag van, melyeken „Taníts az életnek és nevelj a hazának” és „Dolgozzunk, és ha kell,

meg is hallunk a hazáért" szövegű felirások vannak.

A zászlóánya a szögbeverést, a következő ajánlás elmondásával végezte:

— A magyar közművelődés felvirágzására.

Utána Urbán Iván főispán, majd Salac Gyula polgármester, Szikra Lénárd hitoktató, Dálnoky Nagy Lajos alispán, Institoris Kálmán főjegyző, az iskolaszék alelnöke, Remetey Fülöp Károly, Varjassy Árpád tanfelügyelő. Simay István igazgató, Millig József iskolatanfelügyelő és az intézet tanári kara vert be szeget a zászló rudjába. Ezután a zászlót zenekisérettel és a polgári iskola növendékeinek négyes soraitól kísérvé az Andrassy-tér, Batthyány-utcán végig az iskolába vitték, a hol Almási T. Pál igazgató átvette a zászlót és lelkes szavakban buzdította az ifjúságot a hazafiság eszméje mellett való kitartásra. Megköszönte a zászlóanyának és a koszorus pároknak közreműködését.

Ezután az intézeti énekkar Cucor Gergelynek „Sikolt a harci sip” kezdetű gyönyörű riadóját énekelte Máday Mátvás vezérése alatt. Az ünnepély délelőtti részének evvel vége vége szakadt s a koszorus párok a zászlóanyával lementek az intézett udvarára, a hol Klapok Alajos fényképész a festői csoportról fénykép felvételeket eszközölt. Délután az ifjúság 1/3 órára gyülekezett az intézetben, ahonnan a waggongyári zenekar indulóira kimentek a kiserdőbe mulatni.

A városligetbe kiérkezve, diákság csapatokra oszlott s társasjátékokkal és versenyekkel töltötték az időt egész 4 óráig. Ekkor Matusik Márton tanár a zászlóanyáért ment, kit a liget bejáratánál a tanári kar és koszorus leányok vártak. A rendezőség ezután megvendégelte a koszorus leányokat s kezdetét vette a tánc, mely két köröndben. A megjelent hölgyek névsorát pontosan összeállítani lehetetlen volt annyian voltak, itt adjuk tehát kivonatolva azokat:

Leányok: Arányi Szeréna, Almási Vilma és Ilonka, Benda nővérek, Brusz Bella, Bartscht Irénke, Boriska, Basch Böske, Bölönyi Margit, Boros Emma, Bene Ilonka és Vilma, Binder Olga, Bács Lujza, Balogh Etel, Cakó Mariska, Csatlós Ilonka, Cenner Józsa, Dudás Jolán, Deutsch Veron, Engel nővérek, Eileiter Anna, Fekete Ilonka, Fischer Irén, Friedrich Ilon, Frock Ella, Gerich Irén, Göncö Erzi, Gallos Margit, Gásza Mariska, Haszlinger Erzi, Horváth Giza és Mariska, Hern Ida, Haray Olga, Hayan Anna, Herman Lujza, Jakocs nővérek, Jenei Margit, Joon Erzi, Kovacs Terike, Kovacs Mariska és Ilonka, Kabdebo Józsa, Kohn Irén, Kosminsky Margit, Kovacs Jerne, Korber nővérek, Koronel Franciska, Kesztenbaum Margit, Kardos Margit, Kohn nővérek, Kraucz Mariska, Kron Rózsi, Kmetykó nővérek, Losoncy Mariska, Lázár Margit, Landau nővérek, Lengyel Hermin, Latinka nővérek, Linberger Margit, Matzkó nővérek, Meisztovics nővérek, Mandl Minka, Másik Josefa, Máday Hermin, Neuman nővérek, Nausitz Ilon, Nagy nővérek, Osterman Vilma, Preisinger Margit, Pénzes Szeréna, Pavlik Baba, Pecurár Aranka, Pick Rezsín, Pilát Jolán, Pente Józsa, Pollák Hajnal, Rierfeld Viktoria, Schauer nővérek, Száll Ilonka, Szathmáry nőv., Somogyi nőv., Sonn Erzi, Szathmáry Etelka, Steyikal Lujza, Székely Anna, Strifler nővérek, Schmidt nővérek, Stauber Rezsín, Szablócky Róza, Sonn nővérek, Szabó Józsa, Szirmay nővérek, Schwartz Ilon, Schwartz Olga, Santa Irma, Tröster nővérek, Taub nőv., Tipula Lenke, Ungerman Anna, Walder Helén, Wallfisch Irénke, Varga nőv., Valtér Róza, Weiler Mici, Walerter Mariska, Westman Irén, Zikó Lenke, Zaránd Annuska, Zaugovits Jolán, Zeley Irma, Zeil Nanetta stb. stb.

Asszonyok: Almási Pálné, Bokor Alajosné, Berec Karolyne, Buday Pálné, Cakó Vilmosné, Ferch Ödönne, Fischer Antalné, Josefovicné, Kovacs Vincené, Korom Györgyné, Kovacs Jakabné, Kovacs Gezané, Leviceky Béláné, Losoncy Lajosné, Máday Mátvásné, Matusik Mártonné, Nagel Henrikné, Otlovay Józsefné, Párean Jánosné, Pick Adolfné, Somogyi Agostonné, Soke Róbertné, Schauerne, Szathmari Istvánné, Szablócky Jánosné, Tenner Lászlóné,

Vagacs Agostonné, Varga Imréné, Walderné, Zikó Jánosné, Zipfel Karolyne, Singerman Ödönne, Bagackyné, özv. Klein Péterné, Frölichné, Popoviczné, Stein Zsigmondné, Zsugovicné, Másik Józsefné Csajági Jánosné, Vitkaryné, Kiss Mátvásné, Puuyékné. Kron Lipotné, Lilainé, Schwartzné, Benkó Pálné, Zapolt Henrikné, Nemeséryné, Dudás Pálné, Kardosné, Erdődyne, Bánhidiné, Hang Sándorné, özv. Eileiterne, Engel Adolfné, Tenner Lászlóné, Bernhardné, Zamboné, Buchsbaumné, Pente Lajosné, Zsákné, Westmanné, Tipula Józsefné, Luptoric Jánosné, Polonyi Jánosné, Friedrichné, Ladányi Jánosné stb.

TÖRVENYKEZES.

Emberöléssel vádolt orvosok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 24.

Promontoron tavaly szeptemberben, korcsmai verekedés alkalmával Hellinger Lőrinc asztalos összeszurkálta Limber Jakab karját. Dr. Berár Gyula községi orvos bekötötte a sebet, de az ütőeret csak fölületesen kötötte be, minnek következtében a beteg sok vért vesztett s este 10 óraker rosszul lett. A családja elhívatta Taub Ferenc dr.-t, aki nem akarta a kötetést felbontani, hanem megüzente a községi orvosnak, hogy Limber ájuldozik, jó lesz tehát, ha megnézi a kötetést.

Berár dr. azt üzenete vissza, hogy ő jól végezte a dolgot, nem kell a kötetést bolygatni. Azzal megfordult a másik oldalára s tovább aludt.

Limber pedig halnali 2 óraker meghalt. A kötetést olyan felületességgel adták rá, hogy elvérzett.

Ugy Hellinger, mint a két orvos ellen a pestvidéki törvényszéknél megindult a vizsgálat, s az igazságügyi orvosi tanács, melynek véleményét a törvényszék kikérte, azt mondta, hogy a két orvos egyformán hibás. Az egyik azért, mert nem jelent meg a betegnél, noha tudatták vele, hogy baj van, a másik azért, mert nem reperálta ki a kollegája hibáját. A vizsgálat alapján az ügyészség vád alá helyezte Hellingert súlyos testisértés vétsége, Berár dr.-t és Taub Ferenc dr.-t pedig emberölés vétsége miatt.

A pestvidéki törvényszéknél mára volt kitzüve ennek az érdekes bűnyünek a tárgyalása. A tárgyaláson Rónay Kamill elnököl a vádat Halász Lajos kir. ügyész képviselte, védőként szerepeltek Weisz Odön dr., Vladár Tivadar dr. és Darvai Fülöp dr. ügyvédek. A tárgyalásra több, mint harminc tanu volt beidézve.

A bizonyítási eljárás megkezdése előtt a védők ellenőrző szakértők meghallgatását indítványozták. A bejelentett orvosszakértők közül a törvényszék a Darvai által bejelentett szakértőt mellőzte, mert mint a budafoki betegsegítő pénztár orvosa, esetleg érdekelve lehet.

Darvai dr. erre a tárgyalás elnapolását kérte, más szakértő bejelentése végett.

A kir. ügyész arra az álláspontra helyezkedett, hogy miután Hellinger volt közvetlen okozója a halálesetnek, hatásköri kifogást emel a törvényszék ellen és indítványozza, hogy esküdtbíró elé tegyék át a bűnpört.

Weisz Odön dr., Hellinger védője, az ügyész indítványával szemben azt vitatja, hogy miután Hellinger jogerős vádhatározattal csupán súlyos testisértés vétségéért helyezettett vád alá s a halálesetnek csakis az orvosok az okozói, a pör elbírálására a törvényszék és nem az esküdtbíró illetékes.

A törvényszék, rövid tanácskozás után, az ügyész indítványát, mint időelőtti elutasította, mert az ilyen előterjesztésnek csupán a bizonyítási eljárás befejezése után van helye. Ellenben helyt adott Darvai halasztási kérelmének és ellenőrző szakértők meghallgatása végett a tárgyalást elnapolta.

§ Ugron Rohoncy párbaj. Abban az időben, midőn Ugron Gábort minden oldalról hevesen támadták a zabszállítások miatt, Rohoncy Gedeon orsz. képviselő felszólt a képviselőházban s elítélőleg nyilatkozott Ugronról. Ugron e miatt provokáltatta Rohoncyt s a felek mult év március 9 én meg is verekedtek a Fodorféle vívóteremben. A párbajban Rohoncy sebesült meg jelentéktelenül. A budapesti büntető-

törvényszék mind a két felet párbajvétség miatt helyezte vád alá s mára tüzte ki ügyükben a főtárgyalást. A tárgyaláson amilyen Oláh bíró elnököl, a párbajozó felek közül csakis Rohoncy Gedeon jelent meg. A segédek közül gr. Tisza István és gr. Bethlen Bálint jelentek meg. Rohoncy elismerte, hogy összeütkezésbe került a törvénnyel, de ki nem térhetett Ugron provokálása elől, bár őt személyében nem akarta megsérteni. Dr. Gál ügyész vádja után a törvényszék Rohoncy Gedeont párviadal vétségéért 4 napi államfogházra ítélte. Az ítélet ellen Rohoncy felebbezett.

§ Takács Zoltán bandája. Most már bizonyos, hogy a Takács-tárgyalás közel három hétig fog tartani. De nem is csoda, olyan bő a bűnpör anyaga. Lenk elnök, a ki a tárgyalást vezeti, ritka buzgósággal és szakértelemmel végzi terhes föladatait, mely a nagy pénzhamisító banda minden tettere világosságot is derít. A bíróság ma már a tanukihallgatásoknak végén jár. Dékány Borbáia, aki Oravetz Jánosnak, az uri bankócsinálónak cselédje volt, nyitotta meg a sort ma. A gazdáját vallomásában folyvást „tekintetes ur”-nak szólítja. De nem akar semmire emlékezni, pedig a vizsgálóbírónál részletesen tudott mindent Takács és Csapó felől. Most még a Takács álszakállról is hallgat, pedig ép ő miatta kellett volt Takácsnak magát bemaszkirozni.

Dr. Etter királyi ügyész a tanu megesketését indítványozta, a védelem ellenezte. Már fölemelkedett a bíróság, hogy kivegye az esküt, de Dékány Borcsa megszólal egyszerre:

— Nem is akarnék én „bitólni!”

— Aztán miért nem? — kérdi az elnök.

— Mert félök az Istentől!

Erre a bíróság újra vallatóra vette a tanut s most elmondott, a mit tudott. Meg is eskették a vallomására.

Németh József tanu, a pusztapóói vasutállomás raktárosa, a Bálint Ferenc nevére Münchenből érkezett nyomogépre nézve ad fölvilágosítást. A gépet Takács Zoltánnal együtt váltotta ki Bálint.

Tiszó Imre postamester is a tagadásban lévő Bálintot terheli, a ki azt mondta, hogy valaki a tudtán kívül cimeztette a gépet az ő nevére. Ez lehetetlen, mert Bálint, a mikor levélért járt postán, azt is tudakolta, hogy nem jött-e meg a gép is.

§ Gyujtogatással vádolt asszony. Egy öreg oláh asszony állott ma az aradi esküdtbíró előtt. Avval volt vádolva, hogy felgyujtotta azt a házat, melyből őt adósságai miatt kicicálták. Az öreg asszony annyira zokon vette a dolgot, hogy ő ne lakják már azon fedél alatt, melyben ifjúságát töltötte, hogy boszut esküdött. Fűnek fának elmondta, hogy porig légegi a házat. A ház leégett és özv. Bunás Juonné törvény elé került. Az eset Gurbán történt. Most avval védekeznek, hogy a kémény fából volt összetákolva s ez egy alkalommal tüzet fogott.

A tárgyaláson Fábian Lajos dr. táblai bíró elnököl. Szavazóbírák Köller János és Kovacs Marcell dr. voltak. A jegyzői tisztet Seress Barna aljegyző töltötte be. A vádat Lehrmann Viktor alügyész, a védelmet Curtuciu Mózes ügyvéd képviselte.

Esáüdtek Révész Mór dr., Dengl Rezső, Goldschmidt Miksa, Pohl Odön, Barta Salamon, Geller Izidor, Deutsch Izidor, Cukor László, Bogdán Virgil, dr. Kohn Izidor, Ciegelbrier Gyöző, Kremer József, pótesküdtök: Bartha József, Ascher Ferenc.

Az ügyész gyujtogatás büntette kíváuta megbüntettetni, míg a védő a bizonyítékok elégtelenségére hivatkozva, felmentését kérte.

Az esküdtök rövid tanácskozás után meghozták a verdiktet, mely Bunásné nem találta bűnösnek. A törvényszék erre fölmentette a vádlottat.

NAPIREND.

Június 25. Kedd. Róm. kath. naptár: Vilmos. — Protestáns naptár: Vilmos. — Görög-keleti naptár (június 12.): Onufriusz. — A nap kél 3 óra 48 perckor, nyugszik 7 óra 44 perckor. — A hold kél 1 óra 37 perckor, nyugszik délelőtt.

Időjárás. Légnymás reggel 7 óraker 759.8 milliméter, délután 2 óraker 759.0 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 óraker C° + 19.0, délután 2 óraker C° + 27.6. — Szél iránya és ereje reggel 7 óraker D. 3, délután 2 óraker N. 4. — Felhőzet reggel 7 óraker többnyire derült, délután 2 óraker félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 22 milliméter zivattal.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, helyenként csapadék, zivatarok.
Június 27. Hegyközségi gyűlés Paulison délelőtt 8 órakor.
Június 28. Hegyközségi gyűlés Kuvinban délután 5 órakor.
Június 29. Az öreg munkaképtelen elaggott iparosokat segélyező Rudolf-asztaltársaság júniálisa (Csálai erdő).
Június 30. Az aradi közműves segédmunkások önképző szakegyesületének júniálisa (Csálai erdő).
Július 1. Az aradi királyi főgymnasium VIII. osztályát végzett ifjúságának tancvigalma (Városliget.)

Az Aradi Közlöny nyomdájában

2 szedő és I könyvkötő fi tanulóul

heti fizetés mellett felvétetik.

Kerpel Izsó

40,000 kötetes kölcsönkönyvtárába

Aradon, Átél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)
 Telefon-száma: 407.

ujdonságok és pótlások érkeztek!

Zola: A munka, *Theuriet:* Gyötört szivek, *Szász K.:* Gavallér politikusok, *Prévost:* Lea, *Kupa:* Jó szerencsét, *Tolnai:* A grófnő ura, *Hahn-Hahn:* Mária Regina, *Braddon:* Pókhálók, *Bolanden:* Berta királynő, *Csiky:* Két szerelem, *Gulyás:* Mozgó fényképek, *György A.:* Piros, mint a róza, *Koncz:* Szomorú órák, *Oldal:* A két árva, *Szegfű:* A mire a mama nem gondol, *Vas G.:* No még egyet ne vessünk, *Scheidts:* Apró elbeszélések, *Déry:* Az első sztrájk, *Richter:* Képek a szoc. dem. jövőjéből, *X.:* Hedvig és Andor utazása Rómába, *Györy:* Az első öreg béres, *Michelet:* A tenger, *Mortar:* Cox és Box, *Sipos:* A pusztá menekültjei, *X.:* II. Pius pápasága, *Nemzeti Almanach 1841-42.* Remellay Árpád és Hon, *Kövé:* Színművei, *Vacht:* Magyar Thalia, *Kecskeméthy:* Éjszak-Amerika 1876-ban, *P. Szathmáry:* Rossz asszony várat veszt, *Tisza E.:* Nagy és dicső emberek, *Gyöngyössi L.:* Arany élete és munkái, *Szigmeth:* E magas Tatra, *Monczieff:* A szegénylős, *Bayle:* Az esernyő stb. stb.

Németben: *Biernatzki J. C.* Die Schiffbrüchigen, *Anzenruber:* Feldrain, *Ziensen:* Umwege, *Wachler:* Heenprozesse, *Hauß:* Lichtenstein, *Memini:* Lydia, *Zolling:* Reise um die Pariser Welt, *Raimund Golo:* Gebr. Spaltung, *Schloss Elkrath,* Ein neues Geschl, *Zweimal vermählt,* *Liebesfreud,* *Bürger.* Blut, *Kein Vertrauen,* *Reichenbach:* Die Freier der Wwe, *Zobeltitz:* Die Tante aus Sparta, *Theuriet:* Unter Rosen, *Benitzky:* Rang u. Geld, *Braddon:* Millards Verhängnis, *Dewall:* Vor Thorschluss, *Gerstücker:* Das sonderbare Duell, *Gersdorff:* Auf gefahrvollen Pfaden, *Hochgeboren,* *Neumann-Strela:* Prius Lischen, *Junker,* *Frühiingsstürme,* *Die Klosterschülerin,* *Höhere Harmonie,* *Junghaus:* Die Schwiegertochter, *Marni:* Pariser Droschken, *Stille Existenzen,* *Das Ende vom Lied,* *Wachenhusen:* Cousine Ella, *Monaco,* *Mylady,* *Wolzogen:* Der Thronfolger *Verga:* Meister Motta, *Turgeniew:* Dunst, *Klara Militsch,* *Der Steppenjunker.* *Savage:* Meine offizielle Frau, *Farina:* Für Leben u. Tod, *Heiberg:* Zwischen engen Gassen, *Klinkowström:* Der Artschwinger, *OrtmannReinhold:* Schatten der Vergangenheit, *Dreyfus A.:* Fünf Jahre meines Lebens, *Multatuli:* Max Hawelaar, *Tolstoj:* Gott und Die Unsterblichkeit, *Der Sinn des Lebens,* *Sinkiewitz:* Ohne Dogma, *Folget ihnen nach,* *Die Kreuzritter,* stb. stb.

Ifjúsági iratok: *Mouton:* Cougourdan Márius, *Gál:* Aranyos köd, *Baron:* A végrendelet, *Sikor:* Pártos Matyi, *Edward:* A kincses szigetek, *Donászy:* Óserdőkön, *Forgó bácsi* újabb művei, *Benedek:* Történetek, *Baróthy:* Addig jár a korszó, *Tutsek:* Évike vándorlásai, *Nagy:* A 101-ik árva stb. stb.

Kölcsöndij közönséges havi bérletre 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.
 A kölcsöndij a tanuló ifjúságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.
 A könyvek ujak és tiszták.
 Az összes jegyzékek ingyen.
 Vidéki bérletek is előnyös díjak mellett eszközölhetők.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszlóról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	3.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnánig este	6.35	Személyvonat este	9.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.03
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeséről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeséig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDES.

— Bécsi vágómarhavasár. (Telefon-jelentés.) június 24-én. Főhajtattott 5027. Ebből 3446 magyar, 744 sziléziai, 807 német Továbbá 933 arójoszág. Fizettek magyar állatokért 50—70, sziléziaiért 52—74, németért 52—80 százkilogrammonként.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

B. Japest. június 24.
 Déli tőzsde. Buzakínáltnál tulajdonosok magasabb követelésekkel léptek elő. Vételkedv mérsékelt volt. Nyugodt irányzat mellett 28,000 métermázsza került forgalomba, 2 1/2 fillérig drágább árakon. Egyéb gabonanemek változatlanok. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:	
Buza júniusra	8.12—8.13
Buza októberre	6.52—6.93
Rozs októberre	6.31—6.32
Zab októberre	6.31—6.32
Tengeri júniusra	5.35—5.36
Tengeri júliusra	5.35—5.36
Repce augusztusra	13.15—13.25
Zárul 5 órakor:	
Buza júniusra	8.08—8.09
Buza októberre	8.13—8.14
Rozs októberre	6.78—6.79
Zab októberre	6.34—6.35
Tengeri júniusra	5.32—5.34
Tengeri júliusra	5.32—5.34
Repce augusztusra	13.10—13.15
Zárul 5 órakor: korona	
Osztrák hitelrészvény	661.—
Magyar hitelrészvény	665.50
Leszámlolóbank részvény	426.—
Rima-Murányi vasúti részvény	476.—
Osztrák-magyar államvasút részvény	655.50
Közuti vasút	575.—
Városl villamos vasút részvény	295.—

Szeszűzlet.

— Június 24. —
 Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 1/2, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
 Száritott moslék: 12/80—13— korona mmázsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, június 24.

Magyar aranyáradék 40/0	118.20
Magyar koronáradék 40/0	92.90
Magyar arany 41/20/0	120.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.—
Magyar keleti vasut	119.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.25
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	173.30
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	144.50
Osztrák papíráradék	99.—
Osztrák áradék ezüst	98.—
Osztrák áradék arany	117.60
Koronáradék	95.50
1860-iki államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bankrészvény	1670.—
Magyar hitelbank részvény	667.—
Osztrák hitelbank részvény	661.75
Osztrák-magyar államvasut	665.70
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.08
Német birodalmi márka	117.40
London	239.65
Páris	95.05

CSARNOK.

A Lassú Pál házassága.

Irta: *Négrádi László.*
 Lassu Pál igazán szerencsés ember volt. Kegyes pártfogással hajókázott át az iskolákon. s végre is, mikor mint kész ember kilépett az élet rögs útjára, a szerencse különös kedvezése olyan birtokba ültette, hogy nyomban kocsin járhatott. Az élet utjának azok a bizonyos rögel, tövisei egy pillanatig sem sértették lábát.
 Még a házasságával is szerencsés volt!...
 Nagybátyja, az örökké zsugori nagybátyja egész életén át csak azért takarékoskodott, takarékoságból csak azért nem házasodott meg, hogy egykor majd Lassu Pálnak minél többet hagyhasson.

Lassu Pál nagybátyját megsíratta őszintén, igazán, s mikor a végrendeletből nyilvánvalóvá lett, hogy egyedüli örököse ő, egy csöppet sem lett vigabb. Szomoruan foglalta el örökségét. Vala pedig ekkor Lassu Pál huszonnyolc esztendő.

Mezőfalván kimondhatatlan örömet okozott Lassu Pál ur megérkezése. Doktor Cukorka, a falu jeles orvosa örvendő szívvvel tapasztalta, hogy a betegek számnélküli száma a zérusról egyszerre hatalmasan megnövekedett.

A jegyzőék három kis asszonykája, sőt a mama is vértolulásokról panaszkodott özvegy Szeckskayné, valami törvényszéki bíró nyugalmazott özvegye, egész háza népével, mely kivüle még két eladó lánykából állott, megbetegedett. Postamesteréknél a Klárika is lázas lett, s hogy a saját háza is szaporítsa a beteg számát, felesége, „a falu legszebb asszonya“ is fejfájást kapott.

Doktor Cukorka valamennyi betegénél azt tapasztalta, hogy a vér rohamos keringése a baj oka. Azon a napon, hogy Lassu Pál Mezőfalvára megérkezett, az asszonyok s leányok pulzusa hihetetlenül gyorsabban vert, s doktor Cukorka is egy jobb jövő képét festette maga elé.

— Ugy látszik, a föld rejtett miazmái előtörtek, — szolt a feleségéhez — évek óta nem tapasztalt a betegek száma. S te is! No nem baj, a nyáron talán telik majd fürdőre.

Doktor Cukorka végigsimitotta kopaszodó fejét, a jobb jövő eszméjének székheiyét.

— Sok szépet hallottam az új földbirtokosról, — fordult feleségéhez — művelt, csinos fiatal ember. Milyen kár, hogy nincs még leányunk.

— No, csakhogy már egyszer Mezőfalvára is jött egy művelt ember. — mondta a falu legszebb asszonya.

— Persze, persze — mormogta szórakozottan doktor Cukorka.

A gyér hajat megint megsimitotta, s a jobb jövő eszméjétől szárnyat kapva, gyorsan kezdett fel s alá járni a szobában. A doktorné édes ábrándba sülyedve bámult ki az ablakon...

Lassu Pálnak természetesen fogalma sem volt, hogy megérkezése ilyen hatást csinált. Bizony nem tudta, hogy a jegyzők három kisasszonykaja a mamájuk, özvegy Szecsckayné s két eladó lánykaja, meg a postások Klárikája is róla álmodik, sőt hogy Doktor Cukorkáné is nem ritkán gondol az új, művelt, fiatal földbirtokosra.

Lassu Pálnak kisebb gondja is nagyobb volt annál, semhogy arról tudakozódják: hány csinos leány van a faluban, s hány szép asszony. Lassu Pál huszonnyolc éve ellenére úgy tett, mint egy vén gazda. Egész nap dolgozott, tett-vett, határt járt, földet vizsgált, rendbe hozta a kastélyt. Volt is elég dolga. Kedves nagybátyja csak haszonra dolgozott, a csinos-sággal keveset törődött. A hombár ugyan tele volt, de a kastély tetején befolyt az eső, az ablakok kitöredezve, vakolat leperegve, körülötte pedig az angolkertnek szánt csinos darab föld össze-vissza turkálva, ahogy a mult évről hagyták a krumpli áások.

Lassu Pál arany középuton mozgó értelmé belátta, hogy a dolog így nem jól van. Mindennek megvan a maga rendeltetése. A földnek hogy teremjen, a kertnek, hogy kert legyen, a kastélynak pedig, hogy ne engedje az ember nyaka közé esni az esőt. Lassu Pál tehát minden melléktekinet nélkül helyezett rendeltetésének megfelelő állapotba mindent.

Mezőfalván azonban másképp fogták föl a dolgot.

— Nem is mutatkozik a faluban. Hol maradt a vizit? — töprengtek.

Hol maradt a vizit? — Holott már erre számítva, olyan nagy takarítást rendeztek a mezőfalvi mamák és leányok, hogy szinte a ház fundamentomáig hatott.

— Miért nem vizitelt? — kérdezték önmaguktól s egymástól a mezőfalvi érdekelt családok.

— Csinosítják a kastélyt, zsindelezik: csinálják a kertet, — mondta a jegyzők három kisasszonykájának mamája.

— Ah! Ugy látszik már van valakije, — szolt a titkos sóhajlás, s még Cukorka doktor-né is elkedvetlenedett ezen föltevésre.

— Van valakije, biztos, — mondta otthon özvegy Szecsckayné, a másodsorban legérdekeltebb fél.

— Nincs szerencsénk — gondolta két csinos fejecske, a mama kétségbeesztő szavai után.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Junius 24. —

Fehér Kereszt szálloda. Klein Béla utazó Budapest. — Pick Samu utazó Bécs. — Ruttkay Károly ezredes Szeged. — Welkowitz József kapitány Szeged. — Schwarc Nándor főállatoros Szeged. — Jamernik Henrik utazó Missing. — Papp Géza birtokos Szatmár. — Goldfinger Jakab utazó Budapest. — Dunst László utazó Budapest. — Pollák Ignácz utazó Bécs. — Bányász László magánzó Budapest. — Wertheimer Ignácz utazó Budapest. — Tolas Károly gyáros Aussig. — Weisz Bernát utazó Budapest. — Weisz József utazó Budapest. — Hollaky Imre birtokos Déva. — Floresku Dezső birtokos Lugos. — Falk Nándor utazó Bécs. — Fischer Mór utazó Budapest.

Vass Szálloda. Szohner József utazó Budapest. — Green Aladár utazó Bécs. — Földes Ferenc tanító Mezőhegyes. — Hajdu Miksa utazó Budapest. — Lenger Bertalan utazó Bécs. — Dr. Kicsin Remus ügyvédjelölt Nagylak. — Sattler Simon utazó Bécs. — Schik Zsigmond utazó Bécs. — Saile Antal mérnök Budapest. — Raconec József kereskedő Temesvár. — Mikó Adorjáné Körösbánya. — Gromon József mészáros Lupény. — Pollák Sándor utazó Budapest. — Dr. Hauler Dezső ügyvéd Heves. — Gerő Arpád utazó Bécs. — Straus Herman utazó Friedek. — Kovalek Albert utazó Berlin. — Breitner Lipót utazó Bécs. — Schneider I. utazó Bécs. — Spitzer I. utazó Bécs. — Szarka Gyula birtokos Gyorok.

Nádor szálloda. Weisz Márton kereskedő Budapest. — Janszki István magánzó Borosjenő. — Farkas Jakab fakereskedő Budapest. — Rajla Márton jegyző Simánd. — Stéger Vendel körjegyző Nagy-Halmagy. — Sütő Sándor vállalkozó N.-Szalonta. — Erényi József utazó Budapest. — Beles Vazul lelkész Kétegyháza. — Szilvian Mihok magánzó Várda. — Jusztin Antal birtokos Szt.-András.

— Löngér Ignác kereskedő Gurba. — Zueréna Gyula postamester Paokota. — Herkoit Albert gazdalkodó Kétegyháza. — Weissenberger József serféskereskedő Temesvár. — Vittenberger Miksa földbirtokos Elek.

NYILTTÉR.*

Szülők figyelmébe.

A szüenidők beálltával a szülők becses figyelmét bátorodom felhívni arra, hogy a szüenidők nemcsak a gyermekek szellemének pihentetésére, hanem az iskolában elgyötört testük edzésére is szolgáljon. Felesleges felemlítenem azt, hogy az iskolás gyermekek fele sápadt, vérszegény, fejfájásban szenved, étvágytalan, rosztartásu. elgörbült s hogy mindennek későbbi időkben mily eltörölhetlen nyomai maradnak, ha idejekorán elejét nem vesszük.

Orvosi intézetemben fennállása óta sok gyermek talált gyógyulást s most, a gyermekekre legalkalmasabb időben, e célra ajánlom intézetemben a svéd-gyógytornát, masszaget s enyhe hidegvizkúrát, továbbá alkalmas esetekben a napkúrát. Gyermekeknek e gyógyhatásokra nem kevésbé van szükségük, mint felnőtteknek.

Hogy e gyógyhatások jogosultak, azt bizonyítja intézetemnek terjedő népszerűsége s azon nagyfokú elterjedtség, mely külföld minden nagyobb városában tapasztalható.

Intézetem a legmodernebb eszközökkel van felszerelve, a természetes gyógymódok minden nemét: diactetikus kúrát, villamfényfürdőket (csuzos, rheumás, köszvényes, idegzsábás betegségeknel), szénsavas fürdőket (szívajok, ideges- és billentyűajok, ideggyengeségek, vérszegénység, móór-fürdők (nőbajok, vérszegénység, izület merevségek s fájdalmak), hidegviz kúrák (idegesség, vérszegénység s általános fel-füldtésre egészségeseknel) inhallatiók, belégzések (tüdő- és gégebajoknál), ellentállási torna-gyakorlatok (szívelhájásodás, általános gyengeség, rosz testtartásnál) nap-fürdők (vérszegénység, étvágytalanság, gyenge konstitúció, izület- és ideg-fájdalmaknál) s a természetes gyógymódhoz tartozó minden eljárást gyakorolunk.

Intézetemben állandóan jelen vagyok s minden beteg egyenlően részesül orvosi felügyeletben. Az árak a legméltányosabbak. Bér-lők külön orvosi díjazást nem fizetnek.

Dr. Hecht.

Arad, Zrinyi-utca 3. sz.

A

színházi zenekar

holnap szerdán, f. hó 26-án

KÁNYA GÉZA

sörcsarnokának kerthelyiségében

nagy hangversenyt

rendez.

Szabad bemenet.

Műsor:

1. Rákóczy induló.
2. Szózat: nyitány.
3. El-uria: keringő.
4. Harang játék: Gavotta.
5. Varázsos enyhe éj: dal.
6. Pöck nick: polka française.
7. Magyar négyes.
8. Baba tündér: egyveleg.

Szüeneti:

9. Magyar nép: dalinduló.
10. Nabucodonozor: nyitány.
11. Kék román: mazurka.
12. Judot Rugáne mit álmodtam; dal.
13. Troubadour: egyveleg.
14. Gyors polka.

Az aradi zene-conservatorium

(ezelőtt: Schreyer.)

Igazgatóság: Unger Mór, Müttermüller József, Sperber Frigyes.

1901. szerdán, június 26-án tartandó zárünnepi hangverseny műsora:

1. a) Schütt: „Elfenspiel“ zongorán Klein Sarolta, b) I. Grieg: „Elegi“. II. Grieg: „Valse impromptu“ zong. Goldzieher Vilmos.
2. Viotti: „Conuert“ 28 sz. I. rész hegedün Meisztróvits Cornelia.
3. Goltermann: „Baliade“ gordonkán Kövesdy Alajos.
4. Huber: „Magyar ábránd“ hegedün Roth Jenő.
5. a) Liszt: „Rossignol“ zongorán Kresz Vilma, b) I. Jensen: „Wandebild“ II. Godard: „Mazur“ zong. Strifler Erzsé.
6. Dancla: „Koncertino“ hegedün Robitschek Bandi.
7. a) Popper: „Andante“ b) Nölck: „Irrlichter“ gordonkán Dittrichstein Viktor.
8. a) Mozart: „Phantasia“ d. moll zong. Korbuly Ilona, b) Moszkowsky: „Valse“ zongorán Löwi Margit.
9. Wagner: (Erzsébet belépője) „Tannhäuser“ című dalműből éneklő Korbuly Gizella.
10. Lipinsky: „Concert militair“ heg. Kell József.

Kezdeté d. u. 5 órakor pontban,
a hangverseny után

táncmulatság

melyhez a tanítványok t. cz. szülei és ezeknek rokonai tisztelettel meghívotnak. 871

Jegyek az iskola irodájában ingyen kaphatók.

A tisztelt olvasó közönség szives figyelmébe ajánlom

50.000 kötetből álló első aradi

kölcsön-könyvtáramat

Arad, Deák Ferencz-u. 2. sz.

melyben minden újdonság, magyar, német, francia és angol nyelven azonnal megjelenése után több példányban kapható. A könyvek legnagyobb része új és tiszta.

Kölcsön-díj havi 1 korona 20 fillér.

Szüenidőre a tanuló ifjuság részére havonként 60 fillér.

Vidéki előfizetőim, valamint a nyaraló és fürdőző t. közönség is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesül és tetszés szerinti mennyiségben kaphatja a legújabb műveket.

A csomagolás fáradsága alól is felmentem t. előfizetőimet ama már 20 év óta nálam bevezetett két kulcsal ellátott ládika által, melynek használatát ingyen engedem át.

Veszek

iskolai könyveket teljes 1/4 árban, új kiadásokat 1/4 áron felül.

Egy csomag confetti (husz grm.) 6 fillér.

Egyleteknek, vagy nagyobb vételeknél külön meglepő kedvezmény. 869

Kitűnő tisztelettel

Krausz Paulin
könyvkereskedése

Deák Ferencz-utca 2-ik szám.

8375—1901. khsz.

Hirdetmény.

Krizsán János aradi lakos a Nagyváradi-ut 12. sz. a. telken egy kereskedelmi faterlep felálthatasára telepengedely iránt folyamodván, az 1884. XII. t. cz. 27. §-a értelmében, a telep helyszin tárgyalására határidőtül f. év június hó 25-én d. u. 3 órája kituzetik, amelyre az érdekeltek ez uton is meghivatnak, azon észtrévetellel, hogy a telephelyszin és tervrajza, valamint az üzem

módjának leírása a kapitányi hivatal iparügysztyánál f. évi június hó 25-ig mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthező s a netáni észtrévetelkirásban ugyanott, elő szóval pedig a helyszini tárgyalas alkalmával megtehető, mert a mennyiben ilyenek nem emeltetnének, s ha köztekintetek gatlólag fel nem merülendnek, a telepengedely az idézett törvény. 30 §-a rendelkezéséhez képest ki fog adatni.

Arad, 1901. évi június hó 20-án.

Sarlot, főkapitány.

Korcsmaeladási hirdetmény.

A csucsi állami kőbánya és közuzótelepen levő korcsmahelyiség és italméresi jog a f. évi agusztus hó 15-től, az 1903. évi agusztus hó 15-ig. terjedő két évre nyilvános verseny tárgyalás utján bérbe adatik.

Az írásbeli zárt ajánlatok a megajánlott két évi bérösszeg 5%-át kitevő biztosítékkal együtt f. évi július 15-ig alulírott vezetőséghez nyujtandók be, a hol is a részleges ajánlati feltételek szóval vagy írásban bármikor megtudhatók.

Halmagy-Csucs, 1901. június 22-én.

863

M. kir. kőbányavezetőség.

9517—1901. cs. sz.

Hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék közhirrre teszi, hogy ifj. Weiszely Pál aradi lakos ácsmeszter és építészeti vállalkozó ellen elrendelt csődöt a hitelezők beleegyezése folytán az 1881. XVII. t. cz. 166. §-a alapján megszüntette.

Aradon az aradi kir. törvényszék, mint csődbíróságtól 1901. évi június hó 15. napján tartott üléséből.

Ribicsöl, elnök.

859

Váradi, jegyző.

895—1901. tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A m.-radnai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Tóth József végrehajthatónak, Jevi Jefta végrehajthatást szenvedő elleni 160 korona tökekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a kir. törvényszék (a m.-radnai kir. járásbíróság) területén levő, a szabadhelyi 66. sz. tjkrben A I. 1. sz. (128., 129.) hrszám alatt felvett beltelkes háznak Jevi Jeftát illető hányadára az árverést 890 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi július hó 20-ik napján d. e. 9 órakor Szabadhely község-házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 89 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. törv.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt M.-Radnán, 1901. évi május hó 6-ik napján.

A m.-radnai kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Polgár, kir. albiró.

867

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkifünőbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zsirmentes készítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szüntet szepit, májfoitot, pattanást, bőrtakát (mitesszer) és minden más bőrbajt. Kisméjta a ránczókat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is tőe bájos arcaszínt kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamiltások, melyek a lehetőség hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyemnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek ozimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legklválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felelőséget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiat intézet és központi vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arcviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laborateriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszertárban és illatezerkoreskedésben.

Hidegvizgyógymód félfürdők, leöntések, lepedő-ledörzsölés, zuhanyok az idegesség, álmatlanság, ideges gyomor- s bélzavarok, vérszegénység, kezdődő tüdőcsúcsshurut ellen. Egyes fürdő 50 kr., 15 fürdő 6 frt, havi bérlet 10 frt.

Szénsavas fürdő szivbajok, gerinczvelő bajok, ideggyengesség ellen. 15 fürdő 18 frt, 1 fürdő 1 frt 50 kr.

Villamfényfürdők Pöstyén, Lukácsfürdő, Herkulesfürdő, Felixfürdő helyett rheuma (csúz), köszvény, idegzsábák, elhizottság ellen kitünő sikerrel használhatók. 1 fürdő 1 frt 25, 15 fürdő 15 frt.

Svéd gyógytorna görbe hátu, rossztartásu gyermekek edzésére. Díj megegyezés szerint.

Belégzések fenyőkivonat v. sooleval 1 belégzés 80 kr. 15 belégzés 10 frt.

Napfürdők direct e célra magas keritással elkülönített szabad helyen. Utána langyos fürdő a betegség neme szerint, az orvos által meghatározott fokkal. Hatása a nap vegyi sugarainak az anyagcserét fokozó befolyásában áll. Gyenge szervezetűek, idegesek, csúzosak, elhizottak jó eredménnyel használhatják. 1 fürdő 80 kr. (a langyos fürdő beleértve), 15 jegy 10 frt.

Dr. HECHT orvosi intézetében
Aradon, Zrinyi-utca 3. szám.

Allandó orvosi felügyelet.

Telefon 270.

Külön orvosi díjazás nincs.

KNEFFEL KAROLY és FIA

Arad,
Andrássy-tér
14. szám.
TELEFON
139. sz.

100 kiló
elsőrendű, darabos
bükk-faszén
bérmentve házhoz szállítva
2 frt 20 kr.

Balf gyógyfürdő.

Javalva van: izom és izületi csúsz, csúszos hűdések, köszvényes izületi lob, idült izzadmányok, görvéllykór, bujakór, idült fémmergezés, az idegek betegségei, a légzőszervek hurutjai, idült bőrbetegségek, sérülések és különböző csontbántalmaknál.

Gyógyhatányok: Kénes fürdők. Villamos vízfürdők (Dr. Gärtner módszere). Villamos fényfürdők. Kénes-vasas lápfürdők. Dr. Reiter-féle száraz légfürdők. Hidrogénfürdők.

Vese és hólyagbántalmaknál kiváló gyógyhatású, kellemes és üdítő lithiumos savanyuvíz.

Fővilágosítással szolgál: Balf kénes gyógyfürdő igazgatósága. (Sopron mellett.)

Balf, 1901. június 19-én.

*Balf gyógyfürdő
igazgatósága.*

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villamos csengő berendezési intézet.

Deák Ferencz-utcza 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű
kerékpárok és varrógépek
kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 656

901—256/7. P. V. j. b. szhoz.

Árverési hirdetés.

Az aradi kir. járás mint hagyatéki tekintetes bíróságnak f. évi P. V. 256/7. számú végzése nyomán ezennel közhirre tétetik miszerint a néh. özvegy Stampfl Gusztávné szül. Kligenpöch Jusztina hagyatékában 1 tételtől 76 tételig bezárólag leltározott különféle ingók f. évi június 27-ik napja d. u. 2^{1/2} órakor kezdendő nyilvános önkéntes árverésen Arad bv. Sárossy-utcza 1. sz. a. készpénz fizetés mellett el és átadatnak.

Kelt Aradon, 1901. évi június 23-án.

Simon Gábor,
leltározó jegyző mint
kiküldött.

860

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Városi és megyei telefon 248.

Szakszerű baromfi-hizlalda Aradon, Demeter-utcza 109/a sz.

Van szerencsém Arad város és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy szakszerűen berendezett, tejkeverékkel hizlalt

baromfi hizlaldát

baromfi tenyészdével összekötve létesítettem.

A baromfiakat élve, vagy ölve, tisztítva, suly szerint a napnak bármely órájában a fogyasztó közönség kényelmére díjtalanul házhoz szállítom.

Tekintettel azon körülményre, hogy nagyrészt saját tenyészdében termelt baromfiakat hozom forgalomba, úgy az állatok egészségeért szavatosságot vállalok. Ezt annál inkább tehetem, mert telepem az erre hivatott törvényes orvosi ellenőrzés alatt áll.

Czélom, hogy mérsékelt árain és pontos kiszolgálás által a fogyasztó közönséget minden tekintetben kielégítsem.

Amidőn még kérem a nagyérdemű vevő közönség szives jóindulatu pártfogását, vagyok

kiváló tisztelettel

Müller József.

Lakás: Kápolna-utcza 26. szám.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Naponta friss fajtojas.

MEGYEI ÉS VÁROSI TELEFON 248. SZÁM.

Telefon 387. városi és megyei.

BRAUN N. A.

festék és kenczeraktárak

ARADON,

József főherceg-ut 12. és Forray-utcza 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfesték- és fénymazakat s minden e szakmába vágó cikkekkel legjutányosabban,

Pontos és szolid kiszolgálás!

A Braun N. A.-féle 751

Amerikai padlózománcz készítője.

Ezen padlófénymaz szagtalan, mosható és röktön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

657—901.

Árverési hirdetés.

Barakony község tulajdonát képező vadászati jog 1901. évi augusztus hó 1-ső napjától 1907. évi július hó 31-ik napjáig terjedő időre, folyó évi július hó 3-án d. e. 10 órakor Barakony község házában tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Miről bérbe venni szándékozik azzal értesítetnek, hogy az árverési feltételek Barakony község jegyzői irodájában bármikor megtekinthetők.

Barakony, 1901. június 20.

Keresztes Lajos,
jegyző.

Hermann György,
bíró.

Huzás ma este 8 órakor

1901 Junius 25-én.

Főnyeremény

30.000 korona értékű.

**Concordia sorsjegyek
á 1 korona.**

Ajánlja:

Az Aradi ipar- és népbank és
Wallfisch Ármin

ARADON.

304

336—1901. végrh. sz.

Árverési hirdetés.

„Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagyszabeni kir. törvényszék 1900. évi 3890. sz. végzése következtében dr. Russu Octavián ügyvéd által képviselt „Albina” fakarék és hitelintézet javára Ponta Gyorgye és tsai ellen 1120 kor. s jár. erejéig 1901. évi december hó 27-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2242 kor. 40 fillre becsült lovak, sertések, szarvasmarhák és egyéb ingók a rom. pécskai tak. és megélysövétkezet és Popián Mária férj. Styop Gyorgyéné javára is 800 és 2000 kor. és jár. erejéig a III. r. alperes Styop Gyorgye ó-pécskai lakos lakásán és folytatólag annak ó-pécskai tanjáán nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. j. bíróság 1900. évi V. 427/4. számú végzése folytán 3920 kor. tökékövetelés és jár. erejéig leendő eszköztelésére 1901. évi június hó 27-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivataknak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Pécskán, 1901. évi június hó 5-ik napján.

Klein Henrik,

kir. bir. végrehajtó.

861

1935—1901. mp.

Hirdetés.

A törvényhatósági utadónak 1901. évre vonatkozó egyénekenkénti kivetési lajstromait az 1890. évi I. t. cz. 23. §-a értelmében 1901. évi június hó 20-tól kezdődő 15 napi közszemlére kiteszem s erről az érdekelteket azzal értesítem, hogy a kivetési lajstromokat a közszemlére kitétel ideje alatt megtekinthetik s az elleni felszólalásukat hozzám ugyanezen idő alatt benyújthatják.

Arad, 1901. évi június hó 18-án.

Salacz,

kir. tanácsos,
polgármester.

1714—1901. pm.

Hirdetés.

Közhírré teszem, hogy Arad sz. kir. város törvényhatósági utjainak építésére, kezelésére és fenntartására 1899. és 1900. években tett kiadásokról és az azok fedezésére szolgáló bevételekről összeállított, a tek. közigazgatási bizottság által tárgyalt és helyesnek talált zárszámadás a folyó hó 15-től 30-ig hivatalomban közszemlére kitétetik, mely ellen ez idő alatt egyesek irásban felszólalhatnak s felszólalásukat hozzám benyújthatják.

Arad, 1901. évi június hó 12-én.

Salacz,

kir. tanácsos,
polgármester.

Tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy az önhibámon kívül és a viszonyok kényszer befolyása következtében ellenem folyamatba tett csodeljárás az aradi tekintetes kir. törvényszéknek f. évi 9517. sz. végzésével be-szünttetett, minek következtében mint építési vállalkozó a mai naptól fogva üzletemet ismét üzembe helyezem és kizárólag saját nevem alatt fogom vezetni. Az a bizalom, melyben engem működésem egész ideje alatt a nagyérdemű közönség részesíteni kegyes volt, azon reményre jogosít, hogy a mindig jó hírnévnek örvendő üzletemet továbbra is jóindulatlag támogatni kegyes lesz, melynek fejében minden törekvésem oda fog irányulni, hogy az általam felvállalt munkákat kifogástalanul és a megrendelők teljes megelégedésére készítsem el.

Mély tisztetéssel

ifj. Wessely Pál,

868

ácsmester, építési vállalkozó.

Iroda: Gróf Leiningen-utcza II. szám, (saját ház).

A borossebesi járás fészolgabirájától.

3028—1901.

Pályázati hirdetés.

A lemondás folytán megüresedett Aradvármegye borossebesi járáshoz tartozó almási körjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A körjegyzőséghez tartoznak a székhelyet képező Almás községen kívül Kakaró, Bogyst, Alcsill és Musztesd községek és a körjegyző javadalmazása a természetbeni lakáson kívül a következő: u. m.

Törzsfizetés évi 600 k.

Gabona megváltás évi 800 k.

Ezenkívül Musztesd és Almás községek határában mintegy 20 hold föld haszonélvezete.

A választás folyó év július hó 15-én d. e. 10 és fél órakor Almáson a körjegyzői irodában fog megtartatni.

Felhívom ennél fogva mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t. cz. 6. §-ában előirt képzésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb folyó év július hó 14-ének déli 12 órájáig annál is inkább benyújtsák, mivel a későbbben beérkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Borossebes, 1901. évi június hó 20.

Dr. Baross,

fészolgabiró.

862

M. kir. államv. üzletvezetőség Aradon.

16310—1901. II. szám.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak piski-petrozsényi vonalán levő Bajesd állomáson egy földszintes al-tiszti laképület, gazdasági udvar, kut, szemét verem és sütökemen-cze, a puji állomáson két viztar-tányu szabványos vízállomási épü-let, két toldalék épület vízállomási kut és csatornák, a petrozsényi

állomáson egy emeletes kezelési és laktanya épület és egy emeletes váltóállító torony, Petrozsény állomás mellett pedig egy földszintes egyszerű őrház, melléképület őrházi kut és sütő kemence építési munkáinak előállítására ezenel nyilvános versenytárgyalás hirdettetik, melyre a jogérvényesen kiállított ajánlatok 1901. évi június 27-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének titkárságánál nyujtandók be.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok között a szabad választás jogát, tekintet nélkül a pályázat mérvére és az árakra az üzletvezetőség magának tartja fenn.

A lepecsételt ajánlatok borítékai a következő felirattal látandók el:

„Ajánlat a magy. kir. államvasutak piski-petrozsényi vonalának egyes állomásain szükséges magas építmények előállítására.”

A létesítendő épületek tervei a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége építési és pályafentartása osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők s a verseny feltétel, szerződési tervezet, ajánlati minta és az árjegyzékek mintái ugyanott 5 korona áron megszereshetők.

Aradon, 1901. június hó 18-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomást nem díjaztatik.)

7825—1901.

Hirdetés.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. cz. 3. §-a alapján kereskedelmi miniszter önméltósága a következőket rendelte el:

„Robbanékony áruknak a szállítási eszközökből való kirakása és hazaszállítása vásárnapokon, valamint Szent-István napján, egész napon át végezhető.”

„A kézi zálogüzletekben a zálogtárgyak bezálogosítása és kiváltása vásárnapokon déli 12 óráig végezhető.”

Jelen rendelet a kihirdetés napján életbe lép.

Arad, 1901. június hó 10-én.

Sarlot,
főkapitány.

M. kir. államvasutak üzletv. Aradon.

16621—1901. II. szám.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak Arad állomáson létesítendő két rakodó építési és leadási áruaktár bővítési munkáira ezennel nyilvános versenytárgyalás hirdettetik, melyre a jogérvényesen kiállított ajánlatok 1901. évi június hó 28-ának déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének titkárságánál nyujtandók be.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1901. évi június hó 27-én déli 12 óráig a rakodókra nézve 1000 kor., az áruaktárra nézve 2000 korona bánatpénzt kell a magy. királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránaál, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem osatolandó. Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerinti számítottak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Takaréppénztári betétkönyvecské bánatpénzül el nem fogadtatnak.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok mind a két rendbeli létesítményre együttesen, vagy külön is tehetők.

Az ajánlatok között a szabad választás jogát, tekintet nélkül a pályázat mérvére és az árakra az üzletvezetőség magának tartja fenn.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyujtani:

„Ajánlat a magy. kir. államvasutak Arad állomásán létesítendő magas építmények előállítására.”

A létesítendő építmények tervei a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége építési és pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők s a verseny feltétel, szerződési tervezet, ajánlati minta és az árjegyzékek mintái ugyanott 5 korona áron megszereshetők.

Aradon, 1901. évi június hó 15-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomást nem díjazunk.)

8123—1901. kh.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város közönsége által alkotott és a nagyméltósága belügyminiszterium által jóváhagyott szervezeti szabályrendelet alapján, mely a kapitányi hivatalnak kötelességévé teszi a szabadban való fürdés megátlását életbiztonsági szempontból a Maros folyón a felállított szabad fürdőkön kívül való fürdést betiltom és felhívom a lakosságot, hogy a szabadban való fürdéstől tartózkodják, a szülőket és iparosokat pedig, hogy gyermekeikre, illetve tanonczaikra e tekintetben szigorúan ügyeljenek, mert mindazok, kik a szabadban fürödnek, szigorúan büntettetni fognak, ha pedig serdületlen követi el a kihágást, az 1879. évi XL. t. cz. 27 §-a alapján a szülő vagy munkaadó iparos fog felelőségre vonatni.

Arad, 1901. június hó 11-én.

Sarlot,
főkapitány.



Ha látlak oh Zacherlin, a szívem is döbben:
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban.
Tokban a mi van, haszontalan díb, dáb;
Attól ugyan nem döglük, se féreg, se a sváb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott a ki készít, százszor és ezerszer
S valahol függ a Zacherlin plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.